

แผนการใช้ที่ดิน

ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กันยายน 2564

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพภาพของประเทศไทยร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ

กันยายน 2564

สารบัญ

	หน้า
สารบัญเรื่อง	I
สารบัญตาราง	III
สารบัญรูป	IV
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	2-1
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-4
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-8
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-12
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-17
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-6
3.3 ทรัพยากรดิน	3-9
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-4
4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-10
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
5.1 ทรัพยากรดิน	5-1
5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	6-1
6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล	6-1

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.2 นโยบายแห่งรัฐ ในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-2
6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน	6-4
6.4 เขตการใช้ที่ดิน	6-5
6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	6-12
6.6 การจัดการความเสี่ยง	6-12
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	7-1
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 ตัวชี้วัด	7-1
7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-1
7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น	7-3
7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-4
7.6 ระยะเวลาดำเนินการ	7-7
เอกสารอ้างอิง	อ-1
ภาคผนวก	
ภาคผนวกที่ 1 ภาพการจัดโครงการประชุมกระบวนการวางแผนการใช้ที่ดิน	ผ1-1
ภาคผนวกที่ 2 นโยบายของรัฐในการอนุญาตให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน ในพื้นที่ป่าไม้	ผ2-1

สารบัญตาราง

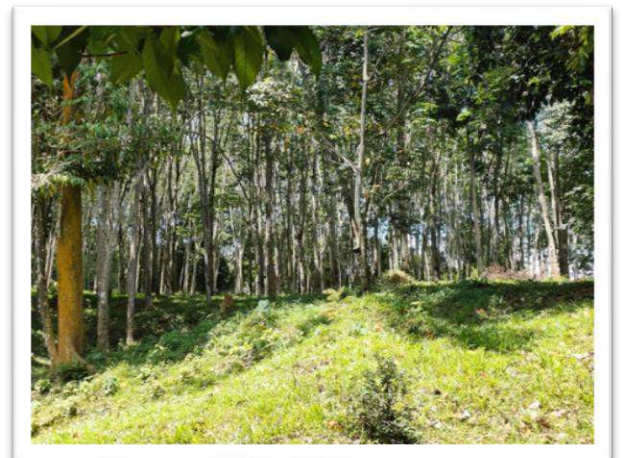
ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต (ปี พ.ศ.2549-2560)	2-9
2-2	สภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	2-13
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2559	2-17
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564	2-18
2-5	สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564	2-20
2-6	รายได้เฉลี่ยครัวเรือนจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2559 เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	2-24
3-1	ป่าไม้ตามกฎหมาย	3-1
3-2	บ่อน้ำบาดาล ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-6
3-3	หน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-12
3-4	สมบัติที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-14
3-5	การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-19
4-1	โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ลบ.ม. ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	4-3
5-1	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	5-7
6-1	นโยบายแห่งรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	6-2
6-2	เขตการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	6-5
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-9
7-2	สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-10
7-3	เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต แผน 5 ปี (ปี 2565-2569)	7-11
ผ2-1	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้	ผ2-8

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	2-5
2-2	ความลาดชัน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	2-6
2-3	สภาพภูมิประเทศ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	2-7
2-4	เส้นชั้นน้ำฝน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	2-10
2-5	สมดุลงบของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2549 - 2560	2-11
2-6	สภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	2-16
2-7	สัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564	2-18
2-8	รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ปี พ.ศ. 2559 เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	2-23
3-1	ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-3
3-2	การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-4
3-3	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-5
3-4	ที่ตั้งบ่อบาดาล ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-8
3-5	ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-17
3-6	ทรัพยากรดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-18
3-7	การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	3-20
4-1	โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ลบ.ม. ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	4-4
4-2	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	4-9
4-3	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	4-11
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	6-11
6-2	ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	6-12
7-1	ลำน้ำสาขาต่างๆ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	7-8
ผ2-1	นโยบายของรัฐในการอนุญาตให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้	ผ2-11

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 (1) ได้มีการบัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบลจำนวน 7,225 ตำบลให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดภูเก็ต จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2563 – 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลหรือแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล (ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดำเนินการ)

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดิน รายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือแผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และ กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สำรวจข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตาม ประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างแผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณของเทศบาล หรือ องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบซื้อเมล็ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“ที่ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1993)

“ที่ดิน” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนผิวของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดินเพียงอย่างเดียวแต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำขึ้นบันไดและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“ดิน” หมายความว่ารวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึงเทหวัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่คำนวณการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วยแร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตามขบวนการกำเนิดดิน ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุ และอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิด และระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกันเนื่องจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ และสัณฐาน (คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา, 2551)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการใช้ที่ดินว่าเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง ที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางของการลงทุน แนวทางของการพัฒนาเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษา ดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

ตำบลเทพกระษัตรี : พัฒนาสินค้าเกษตรรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายในชุมชน

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต โดยตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอถลาง มีเนื้อที่ประมาณ 46,670 ไร่ หรือประมาณ 74.67 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ โดยมีรายละเอียดในรูปที่ 2-1

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ทะเลอันดามัน และตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	เทือกเขาพระแทว และตำบลปากคอก อำเภอถลาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลเชิงทะเล และตำบลสาคร อำเภอถลาง

การคมนาคมขนส่งตำบลเทพกระษัตรี มีถนนสายหลักที่สำคัญ 1 สาย คือ ถนนสายเทพกระษัตรี (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402) ตัดผ่านที่ว่าการอำเภอถลาง เป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีตตลอดสาย นอกจากนี้ การคมนาคมขนส่งโดยส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถโดยสารประจำทาง ถนนสายต่างๆในหมู่บ้าน ประกอบด้วย ถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนหินคลุก โดยทุกหมู่บ้านมีเส้นทางคมนาคมขนส่งครอบคลุมทุกพื้นที่

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านโคกชะ	หมู่ที่ 7 บ้านนาใน
หมู่ที่ 2 บ้านแซน	หมู่ที่ 8 บ้านพรุสมภาร
หมู่ที่ 3 บ้านพรุจำปา	หมู่ที่ 9 บ้านป่าครองชีพ
หมู่ที่ 4 บ้านดอน	หมู่ที่ 10 บ้านท่ามะพร้าว
หมู่ที่ 5 บ้านเมืองใหม่	หมู่ที่ 11 บ้านควน
หมู่ที่ 6 บ้านแหลมทราย	

(องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต, 2559) (รูปที่ 2-1)

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

เนื่องจากพื้นที่ของตำบลเทพกระษัตรีเป็นค่ายเมืองเก่าสมัยเมื่อพม่ายกทัพมาตีเมืองถลาง ซึ่งสมัยนั้นเจ้าเมืองถลางได้เสียชีวิต คุณย่ามุกและคุณย่าจันได้ร่วมกันรบจนชนะพม่า ดังนั้นในพื้นที่ของบริเวณซึ่งเป็นที่ตั้งค่ายรบชนะพม่า จึงได้ชื่อว่าตำบลเทพกระษัตรี ตามชื่อของย่าจัน ซึ่งได้รับพระราชทานนามมา ซึ่งปัจจุบันแบ่งการปกครองออกเป็น 11 หมู่บ้าน มีการปกครองส่วนท้องถิ่น 2 แบบ คือ เมืองการบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี และเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี

(<https://www.thaitambon.com/tambon/830301>, 2564)

ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม มีดังนี้

- มีผู้นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 85 ของจำนวนประชากรทั้งหมดและมีผู้นับถือศาสนาอื่น คิดเป็นร้อยละ 15 ของประชากรทั้งหมด

- วัด จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วัดเขานน วัดเทพกระษัตรี (วัดบ้านดอน) และวัดเมืองใหม่

- มัสยิด จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ มัสยิดบ้านแหลมทราย มัสยิดบ้านพรุสมภาร และมัสยิดบ้านปากพล

- ศาลเจ้า จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ศาลเจ้าบ้านดอน ศาลเจ้าบ้านป่าครองชีพ ศาลเจ้าบ้านท่ามะพร้าว และศาลเจ้าบ้านเมืองใหม่

- บาลาย (ศูนย์สอนศาสนาอิสลาม) จำนวน 1 แห่ง คือ บาลายบ้านมุดดอกขาว

- โบสถ์คริสต์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โบสถ์คริสต์บ้านพรุสมภาร และโบสถ์คริสต์บ้านนาใน

- ประเพณีถือศีลกินผัก ซึ่งตรงกับขึ้น 1 ค่ำ เดือน 11 ถึง 9 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี ประชาชนผู้มีจิตศรัทธาและศาลเจ้าในเขตพื้นที่ร่วมถือศีลกินอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ และผักต้องห้ามทุกประเภท พร้อมตั้งจิตอธิษฐานชำระร่างกายและจิตใจให้บริสุทธิ์ในช่วงเทศกาลที่มีระยะเวลา 9 วัน 9 คืน

- ประเพณีลอยกระทง ซึ่งตรงกับวันเพ็ญ เดือน 12 นำกระทงไปลอยตามแม่น้ำลำคลองเพื่อขอขมาพระแม่คงคา

- ประเพณีสงกรานต์ ในเดือนเมษายนของทุกปีจัดกิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ

- เทศกาลตรุษจีน ซึ่งตรงกับวันแรกของเดือนที่ 1, 2 หรือ 3 ทางจันทรคติ กิจกรรมโดยสังเขป ช่วงเช้ามีการไหว้เทพเจ้า และช่วงบ่ายจะมีการไหว้บรรพบุรุษ

- พิธีไหว้เทวดา ในช่วงเดือนมีนาคม ซึ่งจะมีการไหว้และบวงสรวงเหล่าเทวดา

- วันสารทไทย (เดือนสิบ) ในเดือนกันยายนของทุกปี กิจกรรมโดยสังเขป คือทำบุญตักบาตรและอุทิศส่วนกุศลให้กับบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว

- วันเข้าพรรษา ในเดือนกรกฎาคมของทุกปี จัดกิจกรรมแห่เทียนพรรษาเข้าวัด ฟังธรรม

- ประเพณีถือศีลลอด ประมาณเดือนตุลาคมของทุกปี ชาวมุสลิมในเขตพื้นที่ร่วมกันถืออดเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน

- พิธีสมโภชศาลเจ้าแม่หลักเมือง ในทุกวันที่ 5 มีนาคมของทุกปี ประชาชนในพื้นที่ร่วมจัดงานสมโภชศาลเจ้าแม่หลักเมืองเพื่อแสดงออกถึงความเคารพสักการะ

- พิธีสวดวีรชนผู้กล้าเมืองถลาง ช่วงต้นเดือนมีนาคม จัดกิจกรรมระลึกถึงบรรพชนผู้กล้า เช่น พิธีบวงสรวงบรรพชนผู้กล้าเมืองถลาง พิธีวางพวงมาลา ณ อนุสาวรีย์สี่แยกท่าเรือ การแข่งขันกีฬาบนเส้นทางสายประวัติศาสตร์ และการแสดงละครอิงประวัติศาสตร์แสง สี เสียง

- ประเพณีสวดกลางบ้าน ประมาณเดือนเมษายนของทุกปี โดยประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธจะดำเนินการทำพิธีกรรมตามหลักศาสนาและทำพิธีสะเดาะเคราะห์ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตและหมู่บ้าน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีดังนี้

- ภูมิปัญญาเกี่ยวกับจักสานใบเตย ก้านมะพร้าว

- ภูมิปัญญาเกี่ยวกับศิลปะการประกอบอาหารพื้นบ้าน

- ภูมิปัญญาเกี่ยวกับหัตถกรรมจักสาน

- ภูมิปัญญาเกี่ยวกับภาษา วรรณคดี วรรณศิลป์ และการเขียนนวนิยาย

- ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม ชุมชน และการจัดสวัสดิการชุมชน

ภาษาถิ่น มีดังนี้

สำเนียงบอกภาษา กิริยาบอกตระกูล ภาษาท้องถิ่นเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาวิจัยเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม และพัฒนาเผยแพร่ เพื่อประโยชน์ต่ออนุชนรุ่นหลังต่อไป วัฒนธรรมภาษาไทยถิ่นภูเก็ตมีหลายหลาหลายมากคำ บ้างเกิดจากวัฒนธรรมภาษาอื่นอันเป็นมรดกภาษาของกลุ่มชนนั้น ๆ แต่ละกลุ่มนิยมใช้คำยืมจากภาษาอื่น ซึ่งอาจเป็นคำยืมโดยตรงจากภาษานั้นหรือคำยืมมาจากภาษาอื่นอีกทอดหนึ่ง

นับตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี จนถึงต้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีชาวจีนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในภาคใต้เป็นจำนวนมาก ทั้งบริเวณฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก จึงเป็นเหตุให้คำภาษาจีนและวัฒนธรรมอื่น ๆ ของจีนเข้ามาปะปนในภาคใต้ชาวจีนได้อพยพเข้ามาในจังหวัดภูเก็ต ประกอบอาชีพค้าขายและทำเหมืองแร่ ชาวจีนเหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นชาวจีนฮกเกี้ยน รองลงมาก็เป็นชาวจีนแต้จิ๋ว และกวางตุ้งไหหลำ ในส่วนของภาษาจีนถือได้ว่าภาษาจีนฮกเกี้ยนเป็นภาษาที่สำคัญที่ใช้มากกว่าภาษาจีนท้องถิ่นอื่น ชาวจีนฮกเกี้ยนที่อพยพเข้ามาในจังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่มักอาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซียมาก่อน และได้รับเอาวัฒนธรรมทางภาษาที่หลายหลาหลายมาเผยแพร่ในจังหวัดภูเก็ต เช่น ภาษามลายู ภาษาอังกฤษ และมีภาษาอื่นเป็นอยู่ด้วย

โรงเรียนสอนภาษาจีนในจังหวัดภูเก็ต ครูสอนให้อ่านออกเสียงภาษาจีนกลาง (แมนดาริน) คำแปลเป็นภาษาจีนฮกเกี้ยน หรือควบด้วยภาษาไทยกลาง (ภาษาถิ่นกรุงเทพฯ) ตามแต่ภูมิความรู้ของครูผู้สอน เมื่อคนจีนต่างภาษาถิ่นกำเนิดสนทนากันมักใช้ภาษาจีนฮกเกี้ยนเป็นสื่อกลาง ยกเว้นคนจีนในกลุ่มภาษาท้องถิ่นกำเนิดเดียวกันจึงใช้ภาษาท้องถิ่นกำเนิดของตนเอง

นักเรียนที่ผ่านการศึกษามาจากโรงเรียนสอนภาษาจีน จึงสามารถเรียนรู้ได้หลายภาษา นำไปประยุกต์ใช้ในงานอาชีพได้ คือ ภาษาไทยกลาง ภาษาไทยถิ่นภาคใต้ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีนกลาง ภาษาจีนฮกเกี้ยนและภาษาจีนถิ่นกำเนิดบรรพชน แต่ถ้าบิดามารดาต่างกันภาษาถิ่นกำเนิด บุตรธิดาก็จะได้เรียนรู้เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งภาษา เช่น บิดามารดามีภาษาจีนถิ่นกำเนิดเป็นภาษาแคะกับภาษาจีนกวางตุ้ง เป็นต้น ในอดีตคำภาษาไทยถิ่นภูเก็ตที่เป็นคำยืมภาษาจีน มีคำศัพท์และสำเนียงจีนฮกเกี้ยนปนอยู่เกือบทุกประโยค ทั้งผู้พูดภายในและนอกชุมชนชาวจีน

คำศัพท์ในภาษาจีนถิ่นเดิมที่ชาวจีนฮกเกี้ยนใช้พูดกันนั้นย่อมชัดเจนดี แต่ก็อาจแปลงเสียงเพี้ยนไปบ้าง เมื่อประกอบเป็นคำภาษาถิ่นไทยได้ เนื่องจากท้องถิ่นกำเนิดเดิมในมณฑลฮกเกี้ยนมีอาณาเขตกว้างขวางมาก ภาษาถิ่นฮกเกี้ยนจึงแตกต่างกันไปในแต่ละอำเภอ เช่น คำว่า หมู อาจออกเสียงเป็น ตู ตี หรือ ตือ หรือคำว่า ปลา หากออกเสียงแล้วอาจเป็นคำแสลงหูในภาษาไทย เป็นต้น

ชาวจีนฮกเกี้ยนเมื่อแปลงเสียงคำยืมที่มาจากภาษาอื่น เช่น ภาษามลายู หรือภาษาอังกฤษ เป็นต้น ปรากฏว่าเพี้ยนไปจากภาษาเดิมมาก เนื่องจากชาวจีนฮกเกี้ยนรุ่นก่อนๆ ที่ไม่ได้เรียนพูดภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ จะพูดออกเสียงคำควบกล้ำไม่ได้ แม้กระทั่งออกเสียงพยัญชนะไทยบางตัวก็ไม่ได้ เช่น ด-เด็ก หรือ ร-เรือ เสียงที่แปลงออกมาเป็น ล-ลิง เป็นต้น

ด้วยสำเนียงจีนฮกเกี้ยนที่พูดกันแพร่หลายในประเทศมาเลเซีย ซึ่งเพี้ยนไปจากภาษาเดิมต่อมากำศัพท์เหล่านั้นได้แพร่หลายกลายเป็นคำภาษาถิ่นภูเก็ต

ภาษาถิ่นภูเก็ตจึงเป็นภาษาถิ่นไทยใต้ที่มีเอกลักษณ์โดยเฉพาะซึ่งไม่เหมือนใครมีและไม่มีใครเหมือน

ผลิตภัณฑ์ในชุมชน

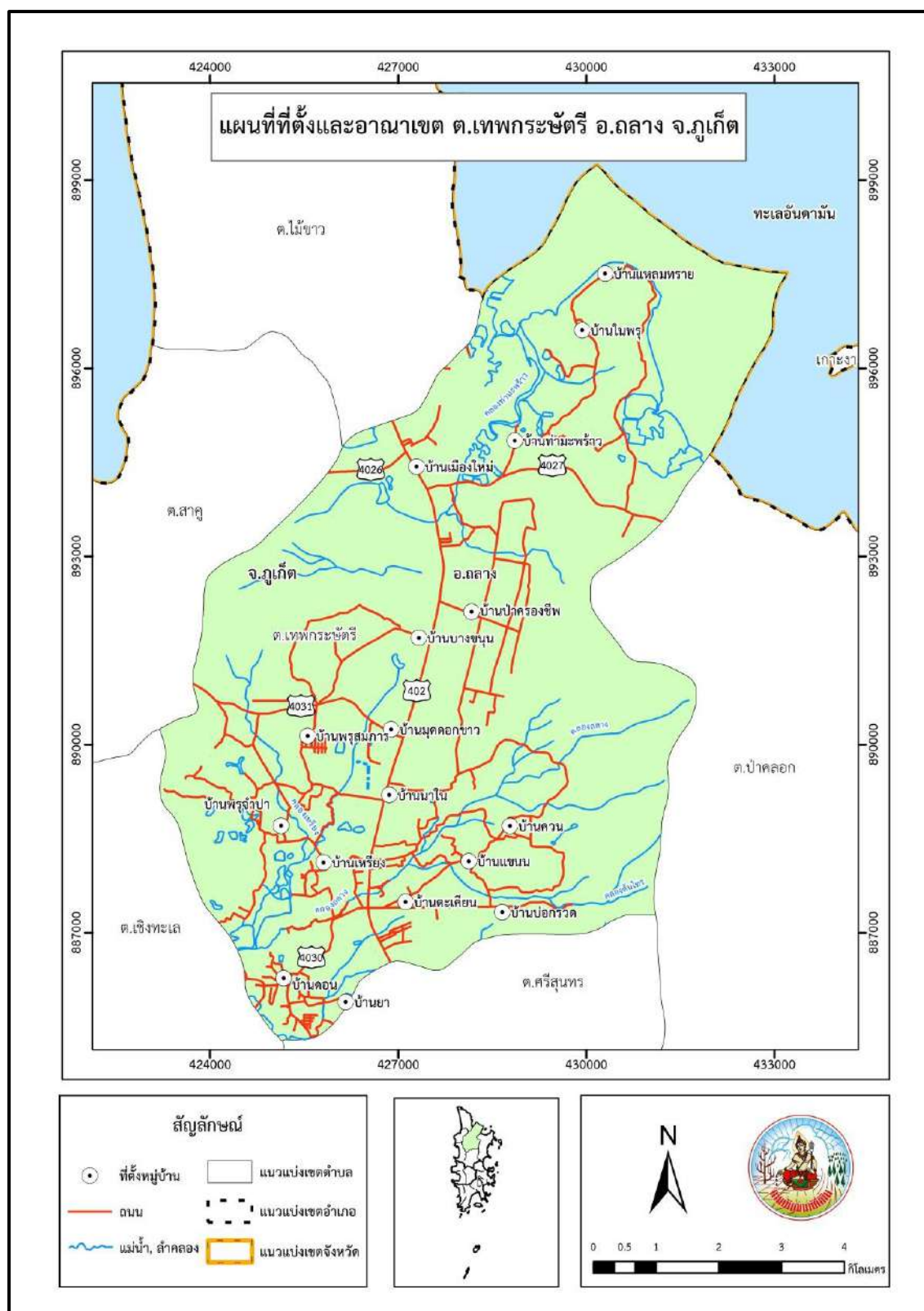
น้ำพริกกุ้งเสียบ ขนมหั้วส้อ ส้มแขกแก้ว ขนมหั้วมอด เบเกอรี่นมแพะ น้ำหมักชีวภาพ ดิน
เพาะปลูกพืช ทุเรียนบ้าน เห็ด กะปิเคียว สับปะรดภูเก็ต ผลิตภัณฑ์จักสานกก เป็นต้น
(องค์การบริหารส่วนตำบล, 2564)

2.4 สภาพภูมิประเทศ

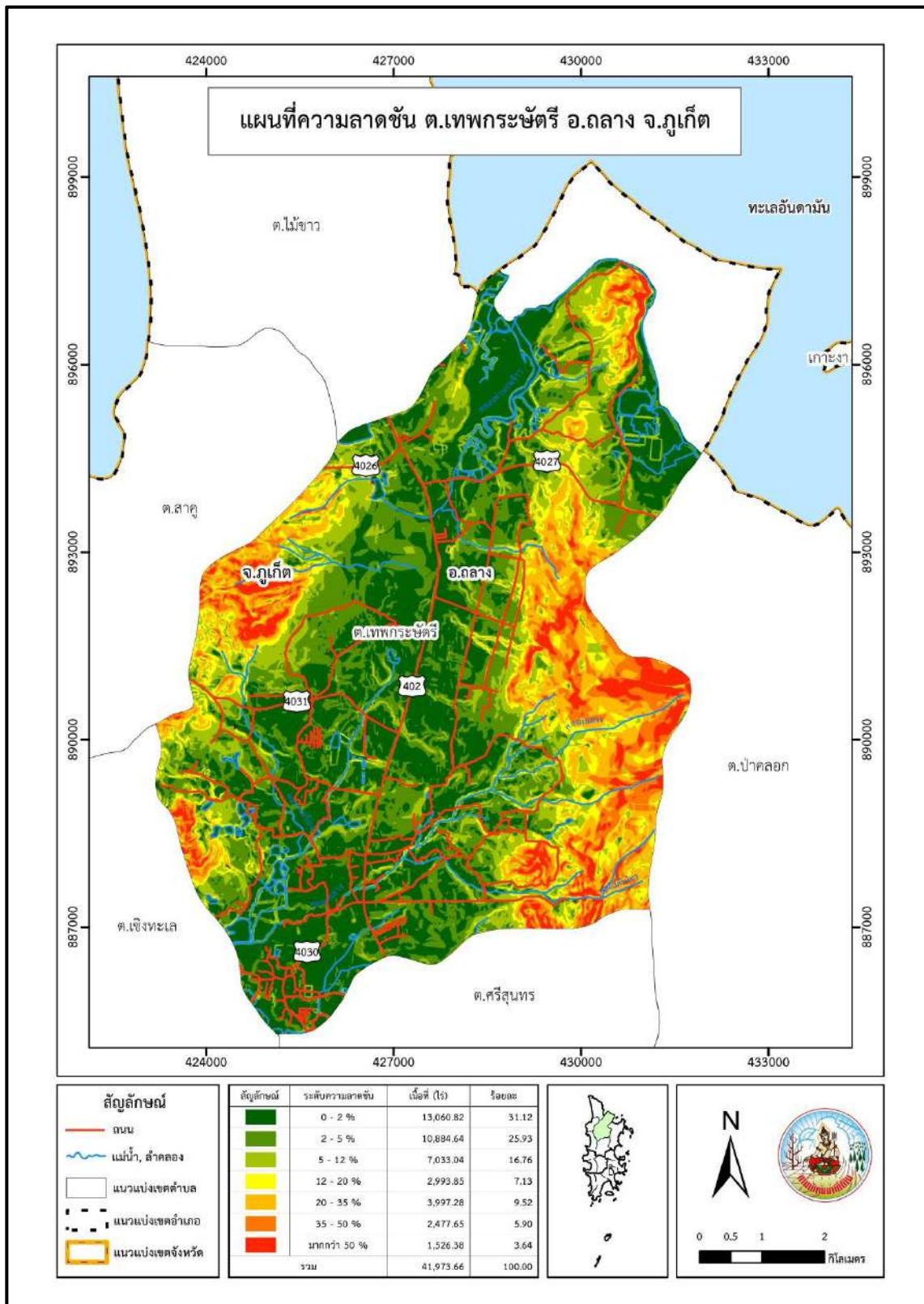
ลักษณะภูมิประเทศมีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบถึงพื้นที่สูงชัน โดยส่วนใหญ่ มีความลาดชันพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ (0-2 เปอร์เซ็นต์) รองลงมาเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย (2-5 เปอร์เซ็นต์) และพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด (5-12 เปอร์เซ็นต์) ตามลำดับ ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 0-200 เมตร โดยหมู่ที่ 2 บ้านเขานน หมู่ที่ 7 บ้านนาโน หมู่ที่ 8 บ้านพรุสมภาร และหมู่ที่ 9 บ้านป่าครองชีพ มีภูมิประเทศเป็นที่ราบสลับเนินเขา มีลำคลองไหลผ่าน ส่วนหมู่ที่ 6 บ้านแหลมทราย และหมู่ที่ 10 บ้านท่ามะพร้าว มีพื้นที่ติดกับทะเลอันดามัน (รูปที่ 2-2 และรูปที่ 2-3)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

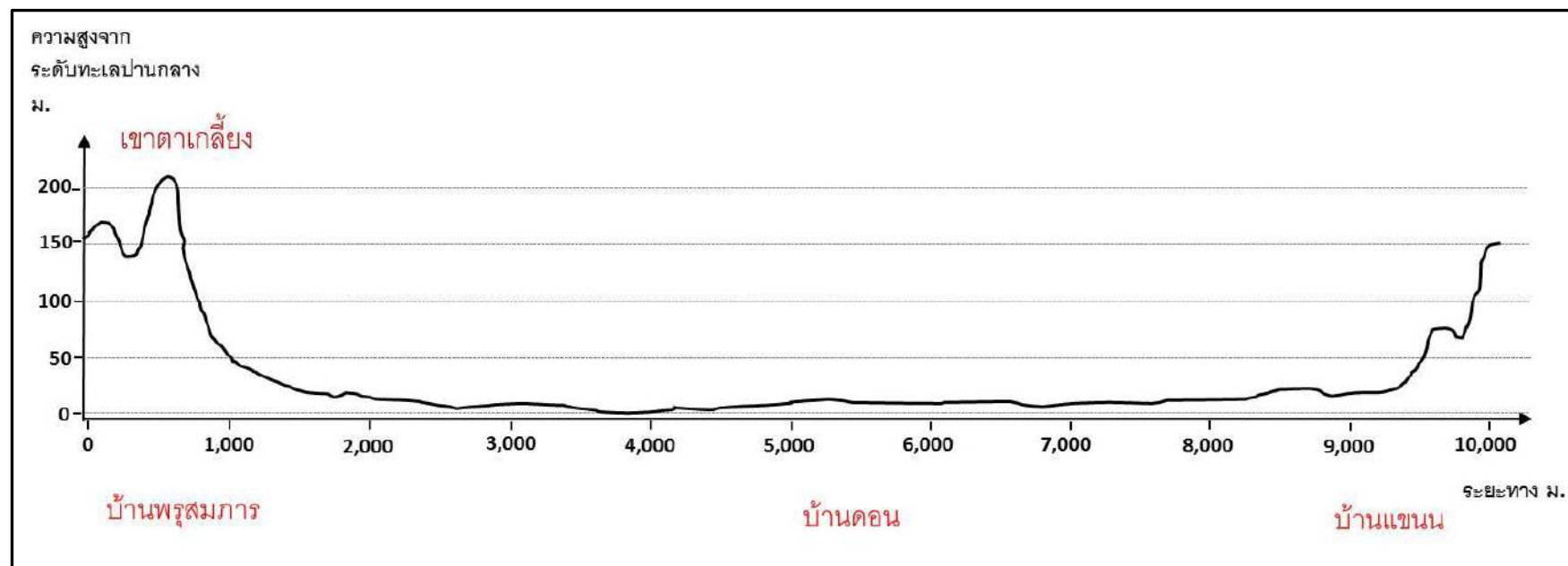
รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 2-2 ความลาดชัน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 2-3 สภาพภูมิประเทศ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต

2.5 สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศจังหวัดภูเก็ต มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 สภาพอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดภูเก็ต อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพาเอามวลอากาศชื้นจากทะเลแถบมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคมหรือฤดูฝน ทำให้จังหวัดภูเก็ตมีฝนชุกทั่วไป ส่วนลมมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดพาเอามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนมาสู่ประเทศไทย และพัดผ่านทะเลจีนใต้และอ่าวไทยพาเอาไอน้ำและความชื้น มาสู่จังหวัดนี้แต่เนื่องจากจังหวัด ภูเก็ต อยู่ภาคใต้ฝั่งตะวันตก จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือไม่เต็มที่ทำให้อากาศไม่หนาวเย็น โดยมีฝนตกในฤดูมรสุมนี้แต่มีปริมาณน้อย

2.5.2 ฤดูกาล

จังหวัดภูเก็ตตั้งอยู่ในภาคใต้ซึ่งเป็นเขตละติจูดต่ำและล้อมรอบด้วยทะเล ลักษณะอากาศในแต่ละฤดูกาลจึงไม่แตกต่างกันมากนัก เมื่อพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทยแล้วสามารถจำแนกได้เป็น 3 ฤดูคือ

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออ่อนกำลังลงตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิเริ่มสูงขึ้นและมีอากาศร้อน โดยเฉพาะเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคมเป็นช่วงที่อากาศร้อนกว่าช่วงอื่น เนื่องจากอิทธิพลทะเลทำให้อากาศไม่ร้อนอบอ้าวเท่ากับจังหวัดที่อยู่ในบริเวณประเทศไทยตอนบน

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมกับมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะๆในเดือนตุลาคมต่อจากนั้นจนถึงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นระยะแรกที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม จังหวัดภูเก็ตจะยังคงมีฝนชุกต่อเนื่องจนถึงเดือนธันวาคมฝนจึงเริ่มลดลงเป็นลำดับ

ฤดูหนาว เริ่มประมาณ กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย เมื่อมรสุมนี้พัดปกคลุมเต็มที่อุณหภูมิจะลดลงและมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราว โดยอุณหภูมิจะลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมและมกราคม สภาพอากาศในช่วงฤดูหนาวของจังหวัดนี้ไม่หนาวเย็นมากเท่ากับจังหวัดที่อยู่ในบริเวณประเทศไทยตอนบน ซึ่งอยู่ในละติจูดที่สูงกว่าและอยู่ลึกเข้าไปในแผ่นดิน

2.5.3 อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเกาะในทะเลอันดามัน อุณหภูมิระหว่างฤดูกาลและระหว่างกลางวันและกลางคืนไม่แตกต่างกันมากนัก อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 27.9 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปี 28.8 องศาเซลเซียส โดยพบอุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน คือ 33.4 องศาเซลเซียส และพบอุณหภูมิต่ำสุดในเฉลี่ยตลอดปี 27.0 องศาเซลเซียส โดยพบอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนธันวาคม คือ 23.1 องศาเซลเซียส

2.5.4 ฝน

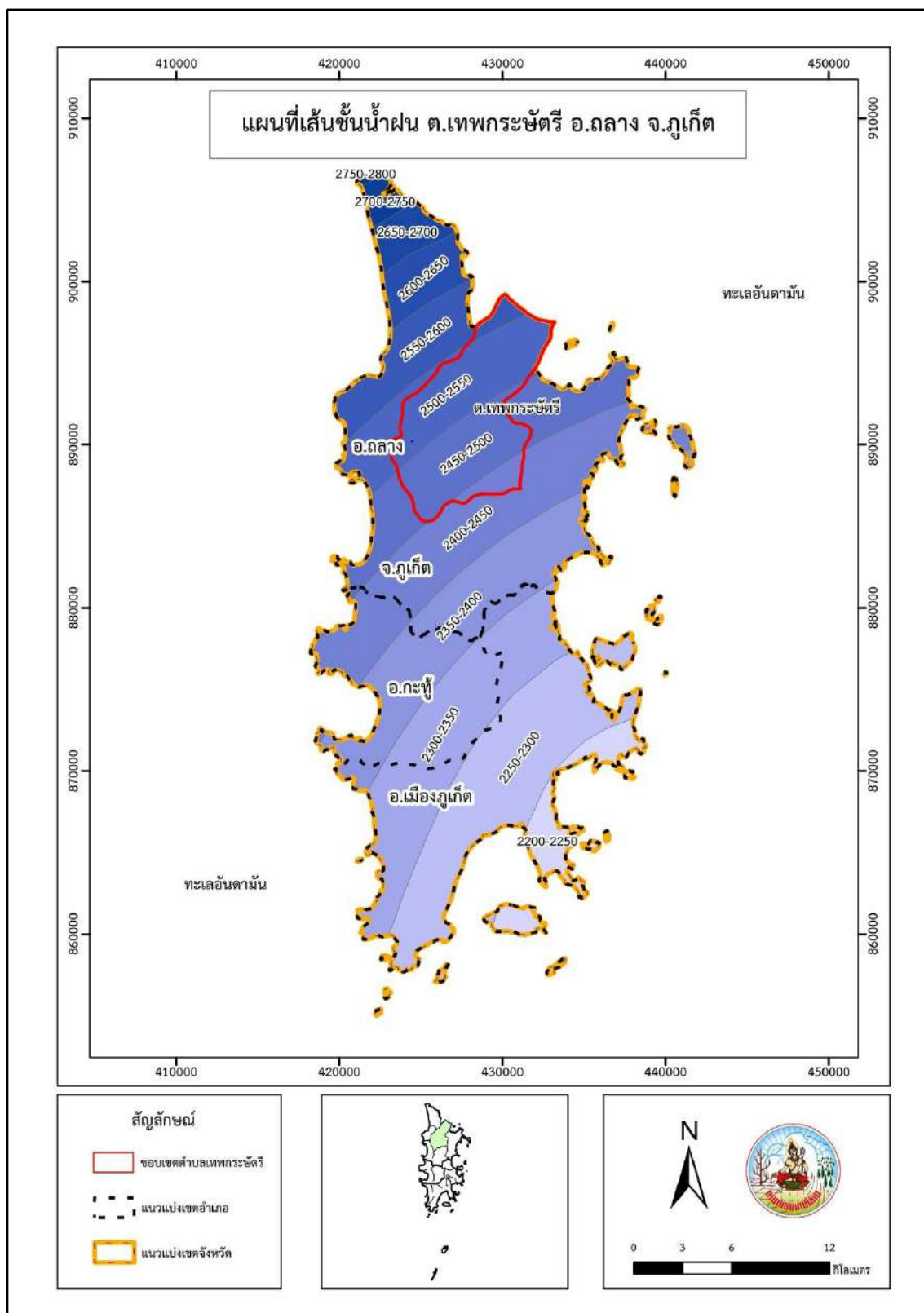
เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตอยู่ทางด้านฝั่งตะวันตกของภาคใต้ปริมาณฝนที่ตกส่วนมากขึ้นกับร่องมรสุมที่พัดผ่านและมรสุมที่พัดปกคลุม ซึ่งในฤดูฝนจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมอย่างเต็มที่จึงมีฝนตกชุกตลอด ส่วนในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนตกน้อยเนื่องจากถูกทิวเขาภูเก็ตที่อยู่ทางด้านตะวันออกของจังหวัดปิดกั้นลมไว้ มีปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปี 2,623.9 มิลลิเมตร โดยในเดือนกันยายน มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด 398.1 มิลลิเมตร และเดือนกุมภาพันธ์ มีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด คือ 35.3 มิลลิเมตร (ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา, 2561) (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-4)

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต (ปี พ.ศ.2549-2560)

เดือน	อุณหภูมิเฉลี่ย (°ซ)	ความชื้น สัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	ปริมาณ แสง (ชม./วัน)	ความเร็วลม (กม./วัน)	ปริมาณ ฝนใช้ การ (มม.)	การระเหย และการ คายน้ำ อ้างอิง (มม.)
ม.ค.	27.3	76.0	60.9	7.3	163.3	55.0	131.8
ก.พ.	27.9	74.0	35.3	7.9	158.3	33.3	133.0
มี.ค.	28.4	76.0	118.1	6.5	143.5	95.8	142.0
เม.ย.	28.8	79.0	147.8	6.0	123.7	112.8	130.8
พ.ค.	28.6	82.0	290.2	5.1	158.3	154.0	123.7
มิ.ย.	28.4	81.0	288.0	4.1	197.9	153.8	113.1
ก.ค.	28.2	82.0	256.0	4.2	207.8	150.6	116.6
ส.ค.	28.1	82.0	367.1	3.8	237.5	161.7	117.5
ก.ย.	27.6	84.0	398.1	3.4	188.0	164.8	104.1
ต.ค.	27.2	85.0	367.7	3.4	123.7	161.8	98.9
พ.ย.	27.2	83.0	211.3	5.1	108.9	139.9	102.9
ธ.ค.	27.0	79.0	83.4	5.8	148.5	72.3	113.8
รวม	-	-	2,623.9	62.5	1,959.6	1,455.8	1,428.0
เฉลี่ย	27.9	80.3	-	-	-	-	-

หมายเหตุ: *จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2563)

รูปที่ 2-4 เส้นชั้นน้ำฝน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

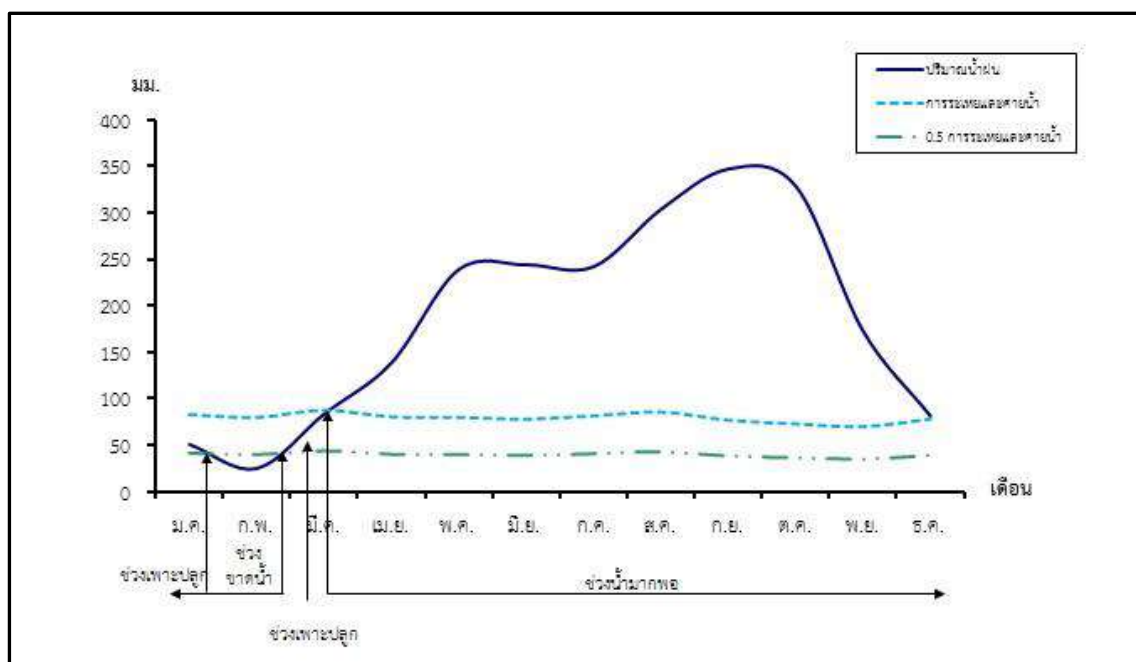
2.5.5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2549-2560) สถานีอุตุนิยมวิทยาภูเก็ตได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่มีค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ต้นเดือนกุมภาพันธ์ถึงต้นเดือนธันวาคม

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่มีค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงต้นเดือนธันวาคม และช่วงนี้อาจเกิดภาวะน้ำท่วมทำให้พืชเสียหายได้ในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่มีค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจจะเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ จะเริ่มตั้งแต่ต้นเดือนมกราคมถึง ต้นเดือนกุมภาพันธ์(รูปที่ 2-5)

รูปที่ 2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2549 -2560

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดงกลาง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

(1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 7,929 ไร่ หรือร้อยละ 16.99 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 18,846 ไร่ หรือร้อยละ 40.38 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ

(2.1) พื้นที่นาไร่ มีเนื้อที่ 486 ไร่ หรือร้อยละ 1.04 ของพื้นที่ตำบล

(2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 596 ไร่ หรือร้อยละ 1.28 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไร่ร้าง สับปะรด

(2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 15,541 ไร่ หรือร้อยละ 33.30 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สับปะรดกับปาล์มน้ำมัน สับปะรดกับยางพารา ไม้ยืนต้นร้างหรือเสื่อมโทรม ไม้ยืนต้นผสม ยางพารา ยางพารากับกล้วย ยางพารากับมังคุด ยางพารากับทุเรียนเลียงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน ปาล์มน้ำมันกับไม้ผลผสม ปาล์มน้ำมันกับกล้วย หม่อน ไม้ปลูกเพื่อการค้า จามจุรี กฤษณา ตะกู

(2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 1,262 ไร่ หรือร้อยละ 2.71 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สับปะรดแซมกับมะพร้าว ไม้ผลร้างหรือเสื่อมโทรม ไม้ผลผสม ทุเรียน เงาะ มะพร้าว มะพร้าวกับกล้วย มะพร้าวกับกลางสาต ลองกอง กล้วย

(2.5) พืชสวน มีเนื้อที่ 153 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชสวนร้างหรือเสื่อมโทรม พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ

(2.6) ทุเรียนเลียงสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 339 ไร่ หรือร้อยละ 0.73 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ทุเรียนเลียงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า

(2.7) พืชน้ำ มีเนื้อที่ 281 ไร่ หรือร้อยละ 0.60 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ เลียงบัว ผักบุ้ง

(2.8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 150 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของพื้นที่ทั้งตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง

(3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 11,552 ไร่ หรือร้อยละ 24.75 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าไม้ผลัดใบรกรากพื้นที่ฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าชายเลนสมบูรณ์

(4) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 2,772 ไร่ หรือร้อยละ 5.94 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่มหรือไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม

(5) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 5,571 ไร่ หรือร้อยละ 11.94 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล บ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน

(ตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-6)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง		7,929	16.99
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	388	0.83
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง	28	0.06
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	4,737	10.15
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	941	2.02
U403	สถานีขนส่ง	5	0.01
U405	ถนน	462	0.99
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	403	0.86
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	2	0.00
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	413	0.88
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	146	0.31
U603	สุสาน ป่าช้า	3	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	44	0.09
U701	สนามกอล์ฟ	357	0.76
A พื้นที่เกษตรกรรม		18,846	40.38
A100	นาไร่	486	1.04
A200	ไร่ไร่	71	0.15
A205	สับปะรด	525	1.12
A205/A302	สับปะรด/ยางพารา	320	0.69
A205/A303	สับปะรด/ปาล์มน้ำมัน	214	0.46
A205/A405	สับปะรด/มะพร้าว	6	0.01
A300	ไม้ยืนต้นไร่/เสื่อมโทรม	588	1.26
A301	ไม้ยืนต้นผสม	289	0.62
A302	ยางพารา	13,231	28.35
A302/A411	ยางพารา/กล้วย	21	0.04
A302/A419	ยางพารา/มังคุด	7	0.01
A302/A701	ยางพารา/ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	41	0.09
A303	ปาล์มน้ำมัน	695	1.49

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A303/A401	ปาล์มน้ำมัน/ไม้ผลผสม	7	0.01
A303/A411	ปาล์มน้ำมัน/กล้วย	50	0.11
A314	หม่อน	14	0.03
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	21	0.04
A318	จามจุรี	19	0.04
A322	กฤษณา	15	0.03
A323	ตะกู	9	0.02
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	38	0.08
A401	ไม้ผลผสม	671	1.44
A403	ทุเรียน	29	0.06
A404	เงาะ	35	0.07
A405	มะพร้าว	362	0.78
A405/A411	มะพร้าว/กล้วย	6	0.01
A405/A420	มะพร้าว/ยางสด ลองกอง	23	0.05
A411	กล้วย	130	0.28
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	5	0.01
A502	พืชผัก	45	0.10
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	103	0.22
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	321	0.69
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	18	0.04
A803	บัว	59	0.13
A806	ผักบุ้ง	222	0.48
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	34	0.07
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	116	0.25
F ป่าไม้		11,552	24.75
F100	ป่าไม้ผลัดใบรกร้างพื้นที่	1,821	3.90
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	7,842	16.80
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	1,889	4.05

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต (ต่อ)

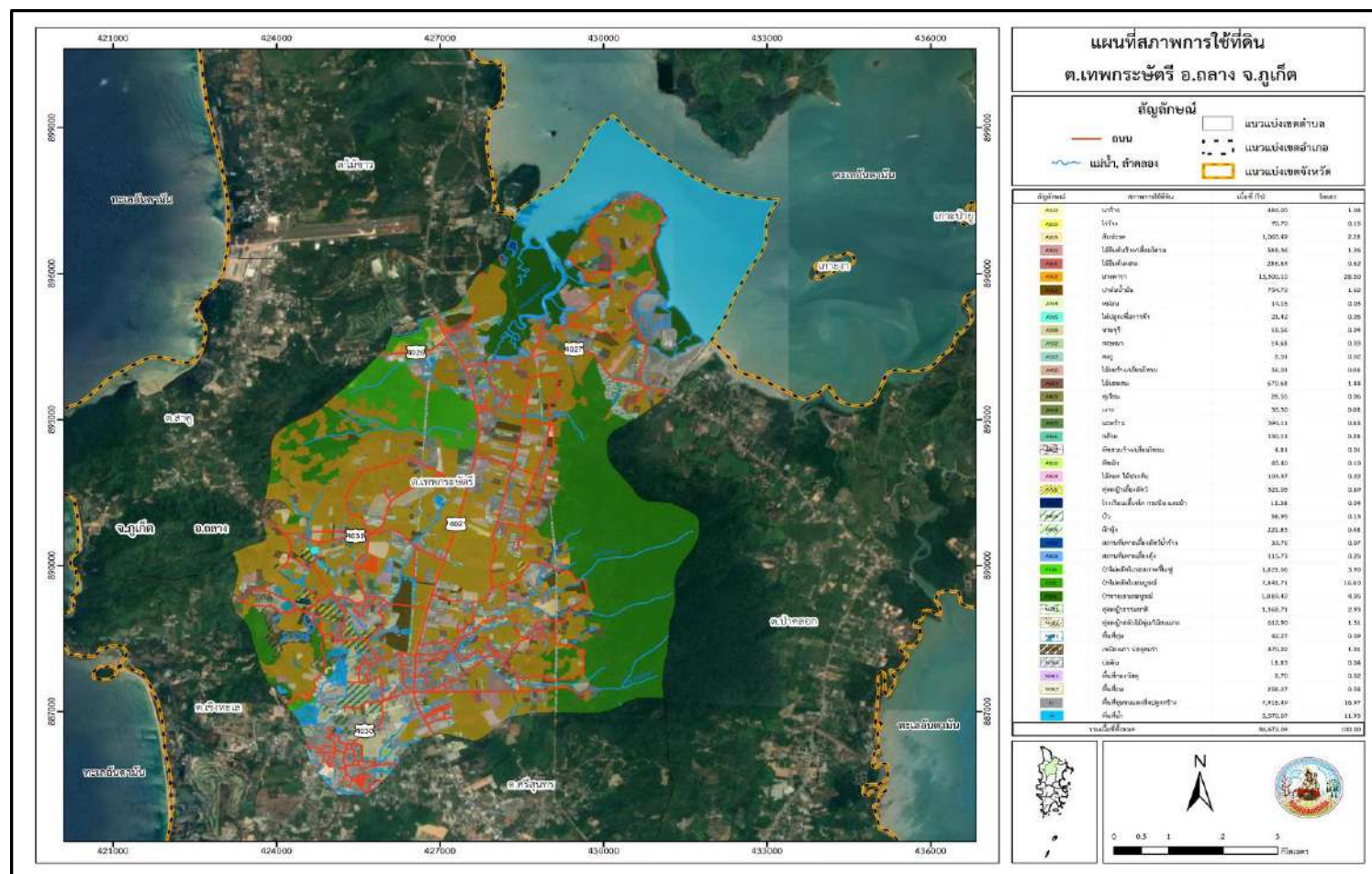
หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M พื้นที่เบ็ดเตล็ด		2,772	5.94
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	1,369	2.93
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	605	1.30
M201	พื้นที่ลุ่ม	42	0.09
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	470	1.01
M304	บ่อดิน	19	0.04
M401	พื้นที่กองวัสดุ	9	0.02
M405	พื้นที่ถม	258	0.55
W แหล่งน้ำ		5,571	11.94
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	223	0.48
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	8	0.02
W103	ทะเล	4,900	10.50
W202	บ่อน้ำในไร่นา	415	0.89
W203	คลองชลประทาน	25	0.05
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		46,670	100

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา : ดัดแปลงจากกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (2561)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอล่าง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 2-6 สภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอล่าง จังหวัดภูเก็ต

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1) สภาพสังคมโดยทั่วไป

1) ประชากร

จากแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรีปี พ.ศ.2561-2564 (ข้อมูลตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559) พบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี มีประชากรรวม 13,584 คน แยกเป็นชาย 6,676 คน เป็นหญิง 6,908 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 6,959 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 355 ครัวเรือน หรือร้อยละ 5.10 เป็นครัวเรือนประกอบอาชีพอื่นๆ และครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 6,604 ครัวเรือน หรือร้อยละ 94.90 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4 และรูปที่ 2-7

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2559

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลเทพกระษัตรี	๖,๙๕๙	๖,๖๗๖	๖,๙๐๘	๑๓,๕๘๔
หมู่ที่ ๐ ทะเบียนบ้านกลาง	๒	๑๑๖	๙๗	๒๑๓
หมู่ที่ ๑ บ้านตะเคียน	๗๙	๒๘	๓๓	๖๑
หมู่ที่ ๒ บ้านเขานน	๓๘๘	๓๕๙	๓๖๒	๗๒๑
หมู่ที่ ๓ บ้านพรจำปา	๒๕๖	๓๐๗	๓๑๖	๖๒๓
หมู่ที่ ๔ บ้านดอน	๑,๖๘๕	๑,๕๙๑	๑,๖๗๒	๓,๒๖๓
หมู่ที่ ๕ บ้านเมืองใหม่	๑,๓๗๕	๙๐๗	๙๖๔	๑,๘๗๑
หมู่ที่ ๖ บ้านแหลมทราย	๓๖๓	๓๒๕	๓๒๐	๖๔๕
หมู่ที่ ๗ บ้านนาใน	๓๗๖	๒๗๔	๒๙๓	๕๖๗
หมู่ที่ ๘ บ้านพรสมภาร	๙๙๙	๑,๕๗๙	๑,๕๙๕	๓,๑๗๔
หมู่ที่ ๙ บ้านป่าครองชีพ	๙๒๙	๗๑๗	๗๘๗	๑,๕๐๔
หมู่ที่ ๑๐ บ้านท่ามะพร้าว	๓๐๒	๒๐๙	๒๑๗	๔๒๖
หมู่ที่ ๑๑ บ้านควน	๒๐๕	๒๖๔	๒๕๒	๕๑๖

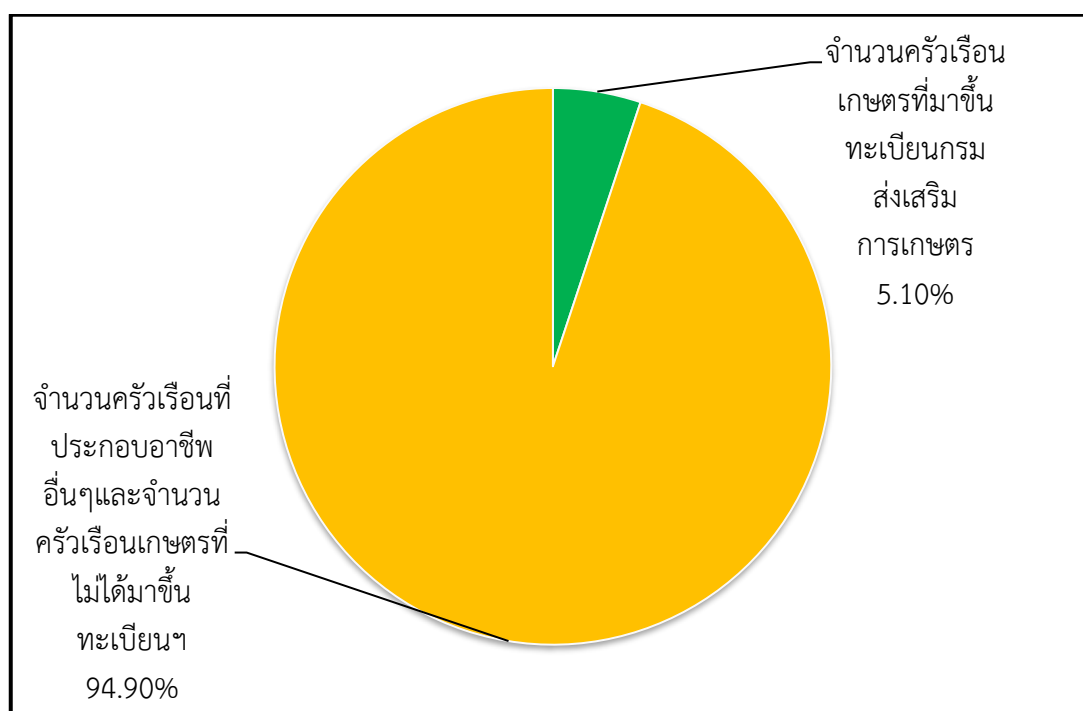
ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี (2564)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	6,959	100
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มากขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	355	5.10
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆและจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มากขึ้นทะเบียนฯ	6,604	94.90

ที่มา : 1) ข้อมูลตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559
2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2564)

รูปที่ 2-7 สัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564

2) สภาพทั่วไป

การคมนาคมขนส่งตำบลเทพกระษัตรี มีถนนสายหลักที่สำคัญ 1 สาย คือ ถนนสายเทพกระษัตรี (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402) ตัดผ่านที่ว่าการอำเภอถลาง เป็นถนนลาดยางแอสฟัลต์ติกคอนกรีตตลอดสาย นอกจากนี้ การคมนาคมขนส่งโดยส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถโดยสารประจำทาง ถนนสายต่างๆในหมู่บ้าน ประกอบด้วย ถนนลาดยางแอสฟัลต์ติกคอนกรีต ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนหินคลุก โดยทุกหมู่บ้านมีเส้นทางคมนาคมขนส่งครอบคลุมทุกพื้นที่ มีจำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด 6,959 ครัวเรือน โดยมีไฟฟ้าเข้าถึงครอบคลุมทั้ง 11 หมู่บ้าน และมีไฟฟ้าสาธารณะ (ไฟฟ้าสว่าง) ครอบคลุมถนนทุกสายของตำบลเทพกระษัตรี การบริการโทรคมนาคม มีจำนวนหมายเลขโทรศัพท์ของ TOT ที่เปิดใช้ทั้งหมด 1,052 เลขหมาย และโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 5 เลขหมาย ในอนาคตมีการจัดทำแผนลงทุนด้าน ท่อร้อยสายหรือจัดทำอุโมงค์สำหรับรองรับการขยายตัว และความต้องการรับบริการด้านระบบสื่อสารโทรคมนาคมของประชาชน มีหอกระจายข่าว จำนวน 9 แห่ง และเสียงตามสาย 4 แห่ง

3) แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือนและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ในตำบลเทพกระษัตรีมีแหล่งน้ำต้นทุนทั้งที่เป็นของเอกชนและสาธารณะ รวมทั้ง 39 แห่ง ประกอบด้วย ชุมเหมือง/ขุมน้ำ จำนวน 13 แห่ง สระน้ำ จำนวน 7 แห่ง อ่างเก็บน้ำ จำนวน 2 แห่ง คลองจำนวน 3 แห่ง บ่อบาดาล จำนวน 14 แห่ง และบ่อน้ำตื้นส่วนตัวของประชาชนซึ่งมีอยู่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ มาจากแหล่งผลิต 2 ทาง คือน้ำจากระบบประปาหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 10 และน้ำจากบ่อน้ำตื้นหรือบ่อบาดาลส่วนตัวของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 90 ของปริมาณการใช้น้ำทั้งหมด ซึ่งปริมาณน้ำที่ผลิตได้จากระบบประปาหมู่บ้านทั้งที่เป็นของตัวเองและที่ได้รับการถ่ายโอนจากหน่วยงานราชการอื่น ทั้ง 19 แห่ง

4) สถาบันการศึกษา มีทั้งหมดจำนวน 12 แห่งดังนี้

4.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพรุจำปา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน

4.2 โรงเรียนอนุบาลเอกชน จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลถลางวิทยา

4.3 โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านป่าครองชีพ โรงเรียนวัดเมืองใหม่ โรงเรียนบ้านแหลมทราย โรงเรียนบ้านพรุจำปา โรงเรียนวัดเทพกระษัตรี และโรงเรียนบ้านโคกวัดใหม่

4.4 โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง คือ โรงเรียนเมืองถลาง

4.5 โรงเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 1 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคถลาง

4.6 โรงเรียนนานาชาติ จำนวน 1 แห่ง คือ โรงเรียนนานาชาติภูเก็ตอะคาเดมี่

5) โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ

มีส่วนราชการในตำบลเทพกระษัตรี ดังนี้ ศูนย์สุขภาพชุมชน จำนวน 1 แห่ง คือ ศูนย์สุขภาพชุมชนมุดดอกขาว ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 บ้านพรุสมภาร เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี สวนป่าบางขุน เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทว ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าเขาพระแทว สถานีเพาะชำกล้าไม้จังหวัดภูเก็ต ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

การให้บริการ ได้แก่ ปิมน้ำมัน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ปิมน้ำมัน ปตท. และปิมน้ำมันชลไก้
โรงแรม จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ โรงแรมธัญญาปุระ สปอร์ตส์ โรงแรมวณบุรี โรงแรมธัญญาปุระ ริทริท โรงแรม
ลิฟแอทลอฟ และเอ็น ดับเบิลยู อี จำกัด (เดอะเซียนวิลล่า)

โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ บริษัทแม่จู้ จำกัด โรงปูน พี เอ็ม กรุ๊ป
แกรนิต โรงปูน ภูเก็ตคอนกรีต 2007 โรงปูน คิวมิคซ์ซัพพลาย และโรงปูนซีแพ็ค

การพาณิชย์ในพื้นที่ ได้แก่ สยามกอล์ฟบลูแคยอน (พื้นที่บางส่วน) จำนวน 1 แห่ง ร้าน
คุณแม่จู้ จำนวน 1 แห่ง ห้างสรรพสินค้า จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ เทสโก้ โลตัส และแม็คโคร ร้านสะดวก
ซื้อ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ เทสโก้ โลตัส เอ็กเพลส แฟมิลีมาร์ท ร้านขายรถยนต์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่
บริษัทโตโยต้าเนกส์ จำกัด และบริษัท ภูเก็ตมอเตอร์ จำกัด สถานประกอบการด้านกีฬา จำนวน 1 แห่ง
คือ ภูเก็ตอินเตอร์เนชันแนลสปอร์ตคลับ

6) สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ น้ำตกโตนไทร หมู่ที่ 2 บ้านขนน
สวนป่าบางขนน หมู่ที่ 5 บ้านเมืองใหม่ ชายหาดบ้านแหลมทราย หมู่ที่ 6 บ้านแหลมทราย ป่าชายเลน
บ้านท่ามะพร้าว หมู่ที่ 10 บ้านท่ามะพร้าว หาดในยาง หาดในทอน อุทยานแห่งชาติสิรินาถ อุทยานสัตว์
ป่าเขาพระแหว

สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาและประวัติศาสตร์ ได้แก่ วัดพระทอง วัดม่วงโกมารภัจจ์ บ้าน
ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร วัดพระนางสร้าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือนและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	39
ชุมชน/หมู่บ้าน	13
สระน้ำ	7
อ่างเก็บน้ำ	2
คลอง	3
บ่อบาดาล	14
สถานบันการศึกษา	12
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2
โรงเรียนอนุบาลเอกชน	1
โรงเรียนระดับประถมศึกษา	6
โรงเรียนมัธยมศึกษา	1
โรงเรียนอาชีวศึกษา	1
โรงเรียนนานาชาติ	1
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ	27
ศูนย์สุขภาพชุมชน	1
เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี	1

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564 (ต่อ)

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี	1
สวนป่าบางขุน	1
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทว	1
ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าเขาพระแทว	1
สถานีเพาะชำกล้าไม้จังหวัดภูเก็ต	1
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต	1
ปั้มน้ำมัน	2
โรงแรม	5
โรงงานอุตสาหกรรม	4
สนามกอล์ฟบลูแคยอน (พื้นที่บางส่วน)	1
ร้านคุณแม่จู้	1
ห้างสรรพสินค้า	2
ร้านสะดวกซื้อ	2
ร้านขายรถยนต์	1
สถานประกอบการด้านกีฬา	1
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ	8
สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	4
สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาและประวัติศาสตร์	4

ที่มา: แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรีสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564)

7) หมอдинอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

หมอдинอาสาในตำบลเทพกระษัตรี มีจำนวน 12 ราย คือ

1. นาย สุพล พิมล	หมอдинอาสาประจำตำบลเทพกระษัตรี
2. นายสิทธิชัย พรหมสอาด	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านโคกแซะ
3. นายไพบุลย์ จำปาทอง	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านแซน
4. นายอัคระ ธิติถาวร	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านพรจำปา
5. นายสุพจน์ ปะณะรักษ์	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านดอน
6. นายสมแบบ เครือพานิช	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านเมืองใหม่
7. นายวรศักดิ์ รอดบุตร	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านแหลมทราย
8. นายสมคิด แซ่ตอง	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านนาใน
9. นายปาน รำพึง	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านพรสมภาร
10. นายนิคม ก่ออินทร์	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านป่าครองชีพ
11. นางสาวสุประวีณ์ เครือพานิช	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านท่ามะพร้าว
12. นายมนัส วาจาสัตย์	หมอдинอาสาประจำหมู่บ้านควน

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน (2564)

8) รายชื่อกำนันผู้ใหญ่บ้าน

1. นายสิทธิชัย จันทวัฒน์	กำนันตำบลเทพกระษัตรี
2. นายไพสิฐ อุทัยกุล	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1
3. นายอภิชาติ รัตนสิทธิ์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2
4. นายภูมิ สมบัติ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3
5. นายธรรมา เครือพานิช	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5
6. นายศิริโรจน์ ลิ่มนันทพิสิฐ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6
7. นายกิตติศักดิ์ แซ่ต๋อง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7
8. นายไกรสร พันธุ์ทิพย์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8
9. นายสมนึก สีสขุใส	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9
10. นายวิชัย ไกรเทพ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 10
11. นายสมศักดิ์ วิเศษสิงห์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 11

9) สภาพเศรษฐกิจในภาพรวม

จากการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ปี 2559 กองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 37.88 รองลงมาคือ กำลังศึกษา ร้อยละ 21.19 ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 15.02 ค้าขาย ร้อยละ 12.18 ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 5.70 พนักงานบริษัท ร้อยละ 4.76 รับราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 1.97 อาชีพอื่น ร้อยละ 0.95 เกษตรกรรม ร้อยละ 0.22 พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 0.13 ตามลำดับ

9.1) การประกอบอาชีพ

9.1.1) การประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม

จากการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ปี 2559 กองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี พบว่า ประชากรในตำบลเทพกระษัตรี ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของจำนวนประชากรในเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน ได้แก่ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว สะตอ มะม่วงหิมพานต์ ถั่วลิสง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง และมังคุด เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 0.18 ของจำนวนประชากรในเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี รองลงมาทำอาชีพประมง ได้แก่ บ่อปลา บ่อ กุ้ง บ่อหอย รวมถึงสัตว์น้ำที่เลี้ยงในกระชัง เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของจำนวนประชากรในเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี และปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่ เป็ด หมู แพะ เป็ดเทศ ไก่พื้นเมือง เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของจำนวนประชากรในเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี

9.1.2) ด้านกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ จำนวน 26 แห่ง ได้แก่ กลุ่มจักสานบ้านพรุสมภาร หมู่ที่ 8 ชาร์เฮตา ฟาร์ม หมู่ที่ 8 เสน่ห์โพธิ์ฟาร์ม หมู่ที่ 8 เจริญฟาร์ม บ้านแม่พลอยขนมไทย กลุ่มผลิตน้ำยาเอนกประสงค์ กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสายใยรักแห่งครอบครัว กลุ่มอนุรักษ์วัฒนธรรมถลาง กลุ่มบ้านดอน แชนเมต กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน 11 หมู่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนนมแพะอัครดิษฐ์ กลุ่มกองทุนสวัสดิการ เงินออมตำบลเทพกระษัตรี อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 83 ราย อาสาสมัครดูแล ผู้สูงอายุตำบลเทพกระษัตรี จำนวน 31 ราย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 122 คน และ กลุ่มหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง หมู่ที่ 9

9.1.3) อุตสาหกรรม

พื้นที่เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีมีโรงงานอุตสาหกรรม 1 แห่ง คือ โรงซักรีดเสื้อผ้า หมู่ที่ 7 บ้านนาใน ตำบลเทพกระษัตรี

9.2) ด้านแรงงาน

จากข้อมูลงานทะเบียนและบัตร เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 เทศบาลตำบลเทพกระษัตรีมีประชากรวัยแรงงาน (15-59 ปี) คิดเป็นร้อยละ 64.17 ของประชากรทั้งหมด และจากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี 2559 ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 37.88 รองลงมากำลังศึกษา ร้อยละ 21.19 ค้าขาย ร้อยละ 12.18 และประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 15.02 ตามลำดับ

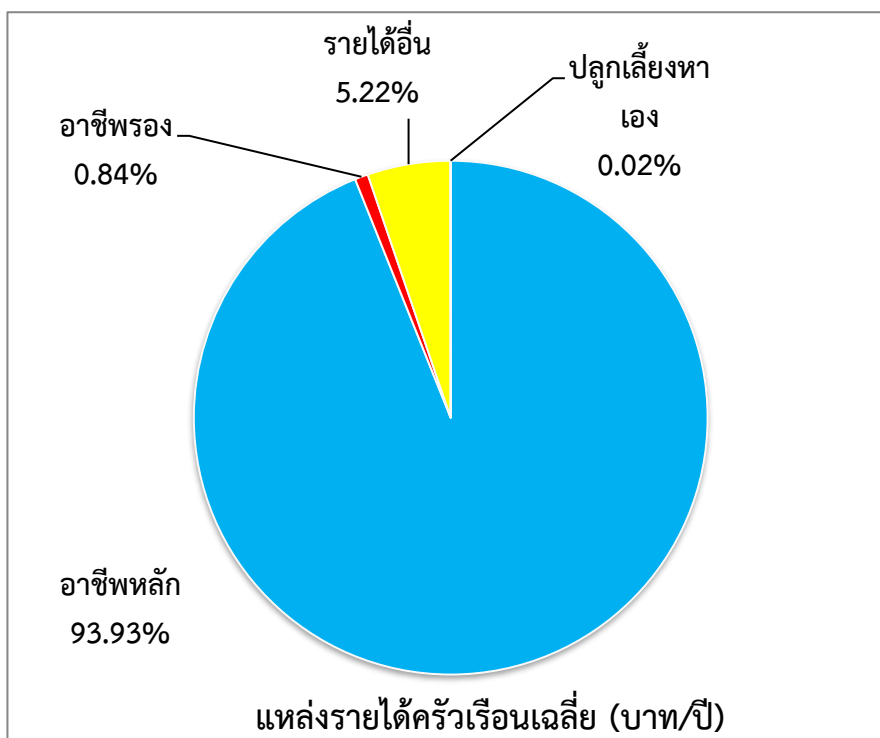
9.3) ด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

แหล่งน้ำทางการเกษตรไม่เพียงพอ ในพื้นที่ตำบลเทพกระษัตรี มีลำคลองไหลผ่านจำนวน 3 คลอง คือ คลองบางใหญ่ คลองเสนห์โพธิ์ และคลองท่ายาง น้ำจากสระเก็บน้ำต่างๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน จำนวน 7 แห่ง และน้ำจากอ่างเก็บน้ำอีก จำนวน 2 แห่ง แต่แหล่งน้ำเหล่านี้ไม่เพียงพอต่อการอุปโภค-บริโภค และการทำการเกษตรของเกษตรกรในช่วงฤดูแล้ง

9.4) รายได้-รายจ่าย

จากการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ปี 2559 กองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 323,978 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 106,210 บาท

ดังรายละเอียดรูปที่ 2-8 และในตารางที่ 2-6

รูปที่ 2-8 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ปี พ.ศ. 2559 เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 2-6 รายได้เฉลี่ยครัวเรือนจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2559 เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ชุมชน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน คน	แหล่งรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)				รายได้ ครัวเรือน เฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคล เฉลี่ย (บาท/ปี)
			อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ปลูก เลี้ยง หาเอง		
1.ชุมชนบ้านเหรียง	162	475	315,291	1,883	9,074	-	326,248	111,268
2.ชุมชนเพชรรัตดา	123	294	271,911	10,813	7,805	-	290,528	121,548
3.ชุมชนบ้านค่าย	283	872	325,583	707	12,099	-	338,389	109,821
4.ชุมชนบ้านนาใน	213	719	312,610	13,146	14,751	94	338,389	100,901
5.ชุมชนบ้านเคียน	364	1,085	302,393	275	24,387	-	327,055	109,722
6.ชุมชนบ้านบ่อกรวด	340	1,120	304,329	382	21,053	-	325,765	98,893
7.ชุมชนบ้านหินรู้อย	342	1,008	290,053	234	17,170	146	307,602	104,365
รวม	1,827	5,573	304,318	2,707	16,915	38	323,978	106,210

ที่มา : กองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี (2559)

บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต คือ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรที่ดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

1) ป่าไม้ตามกฎหมาย ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทว และป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขารวก และป่าเขาเมือง ป่าบางขุน ป่าควนเขาพระแทว ป่าเลนคลองท่ามะพร้าว และป่าเลนคลองพารา ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-1 และรูปที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย

รายชื่อ	ราชกิจจานุเบกษา	เนื้อที่ (ไร่)
เขตห้ามล่าสัตว์ป่า		
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทว	เล่ม 97 ตอนที่ 104 วันที่ 8 กรกฎาคม 2523	6,488
ป่าสงวนแห่งชาติ		
ป่าเขารวก และป่าเขาเมือง	เล่ม 81 ตอนที่ 111 วันที่ 24 พฤศจิกายน 2507	342
ป่าบางขุน	เล่ม 81 ตอนที่ 36 วันที่ 23 เมษายน 2507	3,467
ป่าควนเขาพระแทว	เล่ม 81 ตอนที่ 22 วันที่ 3 มีนาคม 2507	6,274
ป่าเลนคลองท่ามะพร้าว	เล่ม 80 ตอนที่ 90 วันที่ 10 กันยายน 2506	1,618
ป่าเลนคลองพารา	เล่ม 80 ตอนที่ 90 วันที่ 10 กันยายน 2506	760

2) ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่

2.1) การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535)

- เขตพื้นที่ป่าเพื่ออนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 6,028 ไร่
- เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 5,917 ไร่

ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-2

2.2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528)

- ชั้นที่ 1A เนื้อที่ 2,422 ไร่
- ชั้นที่ 1B เนื้อที่ 704 ไร่
- ชั้นที่ 2 เนื้อที่ 1,918 ไร่
- ชั้นที่ 3 เนื้อที่ 4,594 ไร่
- ชั้นที่ 4 เนื้อที่ 12,487 ไร่
- ชั้นที่ 5 เนื้อที่ 24,545 ไร่

ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-3

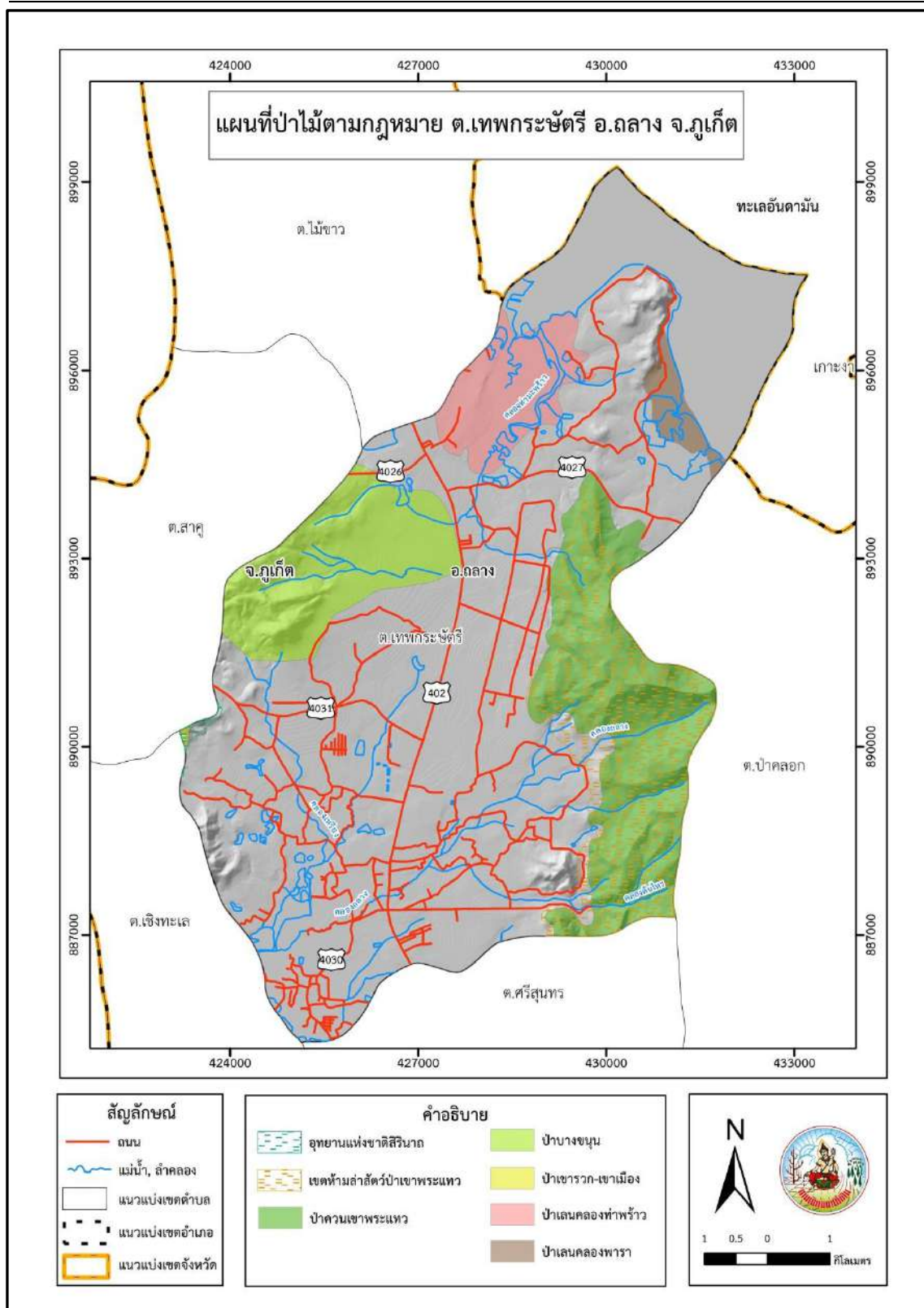

2.3) ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี (มติคณะรัฐมนตรี 14 พฤศจิกายน 2504)

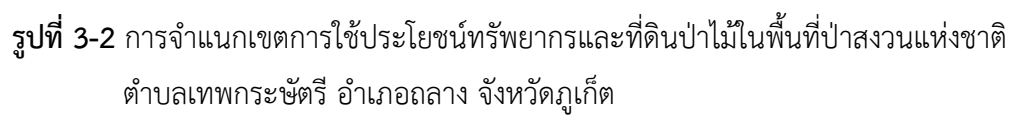
- ป่าเลนคลองท่าพร้าว เนื้อที่ 2,240 ไร่
- ป่าเลนคลองพารา เนื้อที่ 628 ไร่
- ป่าควนเขาพระแทว เนื้อที่ 6,574 ไร่
- ป่าบางขนุน เนื้อที่ 4,013 ไร่

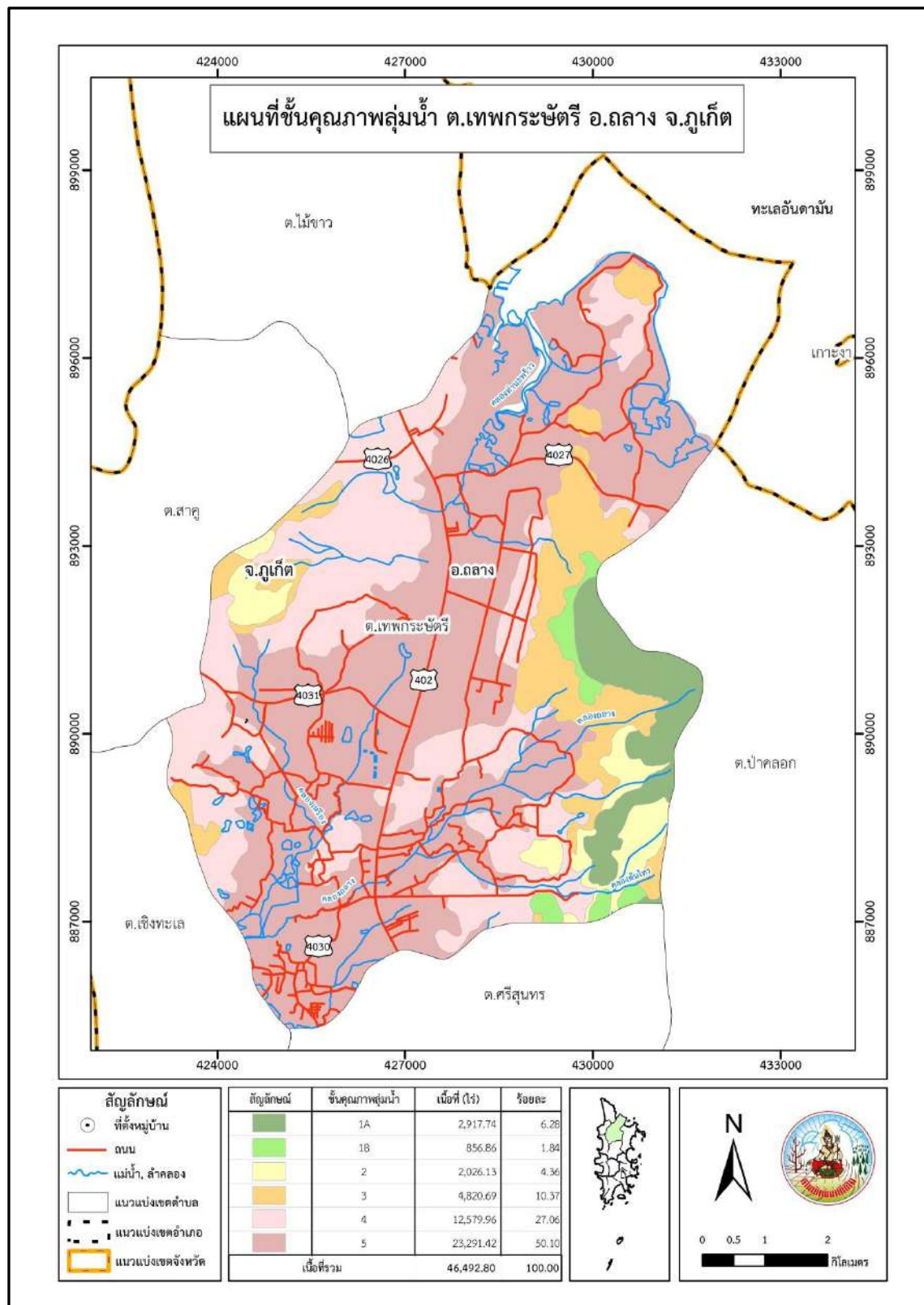
2.4) เอกสารสิทธิให้ประชาชนเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01) เนื้อที่ 677 ไร่
(พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518)

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้น คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้น
เท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

รูปที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 3-3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 น้ำผิวดิน

1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ คลองบางใหญ่ คลองเสนห์โพธิ์ และคลองท่ายาง

2) การพัฒนาแหล่งน้ำ

(2.1) อ่างเก็บน้ำ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำน้ำตกโดนไทร และอ่างเก็บน้ำโครงการพระราชดำริบ้านป่าครองชีพ

(2.2) ชุมเหมือง จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ ชุมเหมืองบ้านเมืองใหม่ ชุมน้ำเขียวเทคนิคกลาง ชุมเหมืองไทยนาประเสริฐเก่า จุดที่ 1 ชุมเหมืองไทยนาประเสริฐเก่า จุดที่ 2 ชุมน้ำพรุจวก ชุมน้ำนาสร้อย ชุมน้ำบริษัทกลางพัฒนา ชุมน้ำเบญจพรรณ ทองตัน ชุมน้ำบ้านเหรียญ บ.ไตรอีเกิ้ล จุดที่ 1 ชุมน้ำบ้านเหรียญ บ.ไตรอีเกิ้ล จุดที่ 2 ชุมน้ำโคกชนะพม่า บ.ไตรอีเกิ้ล จุดที่ 1 ชุมน้ำโคกชนะพม่า บ.ไตรอีเกิ้ล จุดที่ 2 และชุมน้ำประปาเก่าร้าง

(2.3) สระน้ำสาธารณะ จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ สระเก็บน้ำวัดบ้านดอน สระน้ำวังท่ายาง สระน้ำตลาดเมืองใหม่ สระน้ำป่าครองชีพ สระน้ำบ้านควน สระน้ำนาโน และสระน้ำบ้านควน-นาหาร

(2.4) สระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ลบ.ม. ปังบประมาณ 2549 จำนวน 10 แห่ง ปังบประมาณ 2563 จำนวน 1 แห่ง

3.2.2 น้ำใต้ดิน

ในปัจจุบันมีบ่อบาดาลจำนวน 25 บ่อ ปริมาณน้ำบาดาลที่คาดว่าจะพัฒนาได้อยู่ในเกณฑ์น้อยกว่า 10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง และมีปริมาณสารละลายทั้งหมดที่ละลายได้น้อยกว่า 500 มิลลิกรัมต่อลิตร

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-2 และรูปที่ 3-4

ตารางที่ 3-2 บ่อบาดาล ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ลำดับ	พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ความลึกเจาะ (ม.)	ระดับน้ำปกติ (ม.)
	X	Y				
1	427759	888057	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	74	8
2	426946	886891	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	36	6
3	426068	887926	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30	4
4	426511	887266	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	42	10
5	426845	886916	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	65	5
6	426888	886885	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	68	5.5
7	425356	888478	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	15	4.8
8	428750	894326	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	120	7
9	427943	888346	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	65	3.5
10	427799	888042	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	121	5
11	425129	886169	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	24	1.93
12	427360	893848	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	42	11.81
13	427452	894229	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	78	2

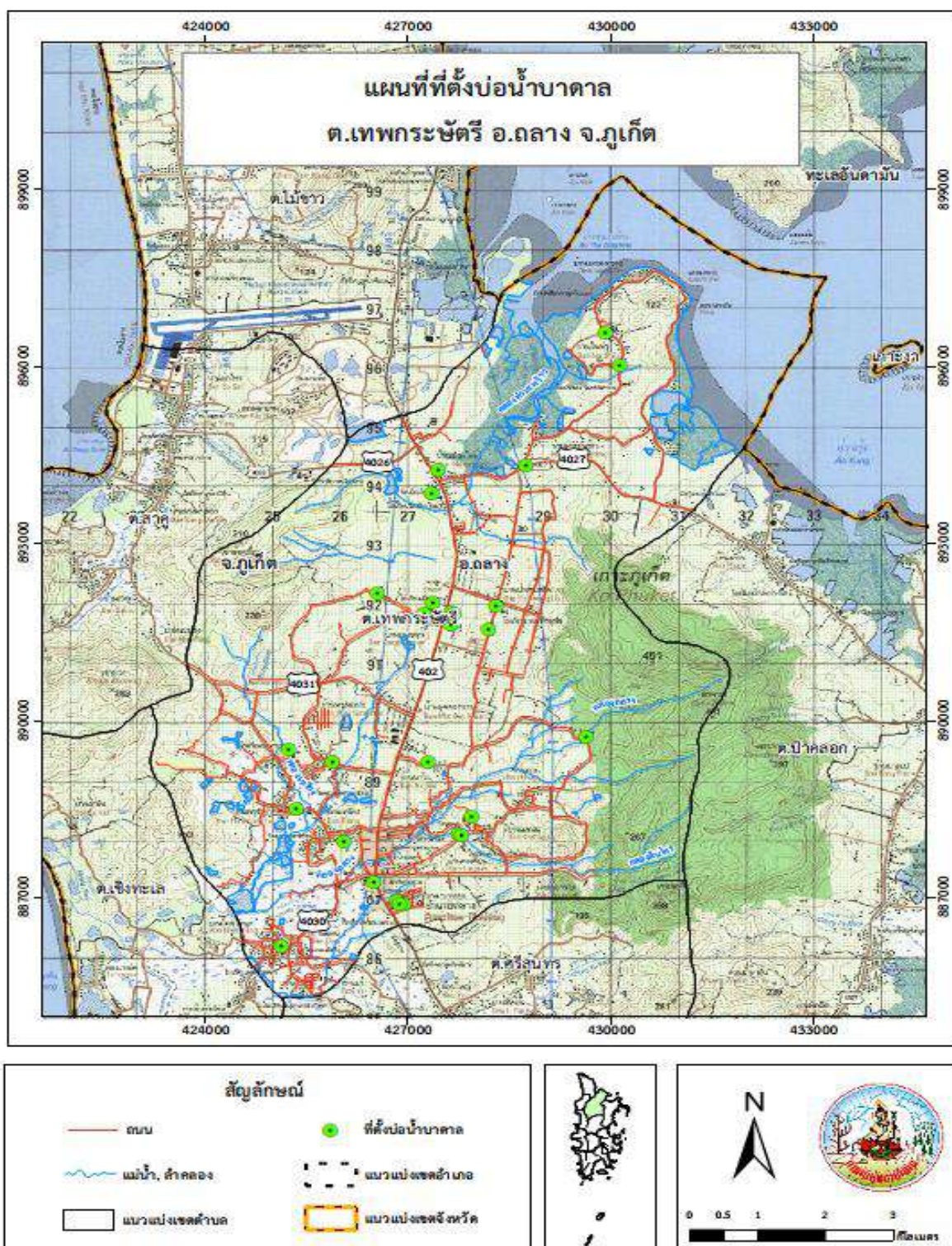
แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 3-2 บ่อบาดาล ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต (ต่อ)

ลำดับ	พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ความลึกเจาะ (ม.)	ระดับน้ำปกติ (ม.)
	X	Y				
14	427371	891989	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	27	1.47
15	427242	891796	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	70	2
16	429940	896557	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	120	6
17	430147	896012	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	70	12
18	427309	889277	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	50	3.5
19	429640	889694	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	45	4
20	426562	892134	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	40	4
21	425887	889279	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	60	3
22	425238	889486	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	22	1
23	427655	891619	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	36	2.36
24	428307	891923	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	33	5.1
25	427643	891833	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	60	7.2

หมายเหตุ : แสดงเฉพาะบ่อบาดาลที่มีข้อมูลสมบูรณ์

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2562)

รูปที่ 3-4 ที่ตั้งบ่อน้ำบาดาล ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

3.3 ทรัพยากรดิน

3.3.1 สถานภาพทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย

1) ชุดดินสายบุรี (Bu) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA: ชุดดินสายบุรี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่งความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 11 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ตำบล

2) ดินคล้ายชุดดินสายบุรีที่มีการยกร่อง (Bu-rb) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA: ดินคล้ายชุดดินสายบุรี ที่มีการยกร่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 90 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของพื้นที่ตำบล

3) ชุดดินฉลอง (Chl) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 679 ไร่ หรือร้อยละ 1.46 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

3.1) หน่วยแผนที่ดิน Chl-sclA: ชุดดินฉลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 195 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของพื้นที่ตำบล

3.2) หน่วยแผนที่ดิน Chl-sclB: ชุดดินฉลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 484 ไร่ หรือร้อยละ 1.04 ของพื้นที่ตำบล

4) ดินคล้ายชุดดินฉลองที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง (Chl-mw) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีการระบายน้ำดีปานกลาง คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Chl-mw-sLB: ดินคล้ายชุดดินฉลองที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 7,429 ไร่ หรือร้อยละ 15.90 ของพื้นที่ตำบล

5) ดินคล้ายชุดดินฉลองที่เป็นดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบ (Chl-lsk) สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดี คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Chl-lsk-sLB: ดินคล้ายชุดดินฉลองที่เป็นดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,468 ไร่ หรือร้อยละ 3.15 ของพื้นที่ตำบล

6) ชุดดินหัวหิน (Hh) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำค่อนข้างมาก คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Hh-lsA: ชุดดินหัวหิน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 9 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ตำบล

7) ชุดดินคลองเต้ง (Klt) สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Klt-clD: ชุดดินคลองเต้ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 157 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของพื้นที่ตำบล

- 8) ชุดดินโคกเคียน (Ko) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำเลว คือ
- หน่วยแผนที่ดิน Ko-sclA: ชุดดินโคกเคียน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 80 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของพื้นที่ตำบล
- 9) ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่เป็นดินเหนียวละเอียด (Ko-f) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำเลว คือ
- หน่วยแผนที่ดิน Ko-f-sclA: ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่เป็นดินเหนียวละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 668 ไร่ หรือร้อยละ 1.43 ของพื้นที่ตำบล
- 10) ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่มีการยกร่อง (Ko-f,rb) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำเลว คือ
- หน่วยแผนที่ดิน Ko-f,rb-sclA: ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่มีการยกร่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 838 ไร่ หรือร้อยละ 1.80 ของพื้นที่ตำบล
- 11) ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่เป็นดินเหนียวละเอียดมีการยกร่อง (Ko-rb) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำเลว คือ
- หน่วยแผนที่ดิน Ko-rb-sclA: ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่เป็นดินเหนียวละเอียดมีการยกร่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 129 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของพื้นที่ตำบล
- 12) ชุดดินนาทอน (Ntn) สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 447 ไร่ หรือร้อยละ 0.96 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ
- 12.1) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clC: ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 197 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของพื้นที่ตำบล
- 12.2) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clD: ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 250 ไร่ หรือร้อยละ 0.54 ของพื้นที่ตำบล
- 13) ดินคล้ายชุดดินนาทอนที่เป็นดินลึก (Ntn-d) สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีการระบายน้ำดี คือ
- หน่วยแผนที่ดิน Ntn-d-clB: ดินคล้ายชุดดินนาทอนที่เป็นดินลึก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 114 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของพื้นที่ตำบล
- 14) ชุดดินพังงา (Pga) สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเนินเขา มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 5,812 ไร่ หรือร้อยละ 12.46 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 3 หน่วยแผนที่ดิน คือ
- 14.1) หน่วยแผนที่ดิน Pga-sclA: ชุดดินพังงา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 293 ไร่ หรือร้อยละ 0.63 ของพื้นที่ตำบล
- 14.2) หน่วยแผนที่ดิน Pga-sclB: ชุดดินพังงา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,456 ไร่ หรือร้อยละ 3.12 ของพื้นที่ตำบล
- 14.3) หน่วยแผนที่ดิน Pga-sclC: ชุดดินพังงา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,063 ไร่ หรือร้อยละ 8.71 ของพื้นที่ตำบล

- 15) ชุดดินภูเก็ต (PK) สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเนินเขา มีการระบายน้ำดี คือ
- หน่วยแผนที่ดิน Pk-sclD: ชุดดินภูเก็ต มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 402 ไร่ หรือร้อยละ 0.86 ของพื้นที่ตำบล
- 16) ชุดดินสงขลา (Sng) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว คือ
- หน่วยแผนที่ดิน Sng-sLA: ชุดดินสงขลา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,957 ไร่ หรือร้อยละ 4.19 ของพื้นที่ตำบล
- 17) ชุดดินท้ายเหมือง (Tim) สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 2,069 ไร่ หรือร้อยละ 4.43 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ
- 17.1) หน่วยแผนที่ดิน Tim-sclB: ชุดดินท้ายเหมือง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,326 ไร่ หรือร้อยละ 2.84 ของพื้นที่ตำบล
 - 17.2) หน่วยแผนที่ดิน Tim-sclC: ชุดดินท้ายเหมือง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 743 ไร่ หรือร้อยละ 1.59 ของพื้นที่ตำบล
- 18) ชุดดินตะกั่วทุ่ง (Tkt) สภาพพื้นที่ราบเรียบ มีการระบายน้ำเลวมาก คือ
- หน่วยแผนที่ดิน Tkt-silA: ชุดดินตะกั่วทุ่ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแข็ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,880 ไร่ หรือร้อยละ 4.03 ของพื้นที่ตำบล
- 19) พื้นที่ที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่สูงชันถึงสูงชันมากที่สุด มีเนื้อที่ 7,673 หรือร้อยละ 16.44 ของพื้นที่ตำบล
- 20) พื้นที่เบ็ดเตล็ด (Miscellaneous areas) มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 14,758 ไร่ หรือร้อยละ 31.63 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 7 หน่วยแผนที่ดิน คือ
- 20.1) หน่วยแผนที่ดิน AML: เหมืองแร่ร้าง มีเนื้อที่ 470 หรือร้อยละ 1.01 ของพื้นที่ตำบล
 - 20.2) หน่วยแผนที่ดิน ML: พื้นที่ดัดแปลง มีเนื้อที่ 186 หรือร้อยละ 0.40 ของพื้นที่ตำบล
 - 20.3) หน่วยแผนที่ดิน P: บ่อขุด มีเนื้อที่ 432 หรือร้อยละ 0.93 ของพื้นที่ตำบล
 - 20.4) หน่วยแผนที่ดิน Pit: บ่อดิน มีเนื้อที่ 19 หรือร้อยละ 0.04 ของพื้นที่ตำบล
 - 20.5) หน่วยแผนที่ดิน SP: สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง มีเนื้อที่ 149 หรือร้อยละ 0.32 ของพื้นที่ตำบล
 - 20.6) หน่วยแผนที่ดิน U: พื้นที่ชุมชน มีเนื้อที่ 7,930 หรือร้อยละ 16.99 ของพื้นที่ตำบล
 - 20.7) หน่วยแผนที่ดิน W: พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 5,572 หรือร้อยละ 11.94 ของพื้นที่ตำบล
- ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-3 ถึง 3-4 และรูปที่ 3-5 ถึง 3-6

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Bu-siA	ชุดดินสายบุรี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแข็ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	11	0.02
Bu-rb-siA	ดินคล้ายชุดดินสายบุรี ที่มีการยกร่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแข็ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	90	0.19
Chl-sclA	ชุดดินฉลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	195	0.42
Chl-sclB	ชุดดินฉลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	484	1.04
Chl-mw-slB	ดินคล้ายชุดดินฉลองที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	7,429	15.90
Chl-lsk-slB	ดินคล้ายชุดดินฉลองที่เป็นดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,468	3.15
Hh-lsA	ชุดดินหัวหิน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	9	0.02
Klt-clD	ชุดดินคลองเต้ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	157	0.34
Ko-sclA	ชุดดินโคกเคียน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	80	0.17
Ko-f-sclA	ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่เป็นดินเหนียวละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	668	1.43
Ko-f,rb-sclA	ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่มีการยกร่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	838	1.80
Ko-rb-sclA	ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่เป็นดินเหนียวละเอียดมีการยกร่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	129	0.28
Ntn-clC	ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	197	0.42
Ntn-clD	ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	250	0.54
Ntn-d-clB	ดินคล้ายชุดดินนาทอนที่เป็นดินลึก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	114	0.24
Pga-sclA	ชุดดินพังงา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	293	0.63

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอล่าง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอล่าง จังหวัดภูเก็ต (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Pga-sclB	ชุดดินพังงา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,456	3.12
Pga-sclC	ชุดดินพังงา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	4,063	8.71
Pk-sclD	ชุดดินภูเก็ต มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	402	0.86
Sng-sIA	ชุดดินสงขลา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,957	4.19
Tim-sclB	ชุดดินท้ายเหมือง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,326	2.84
Tim-sclC	ชุดดินท้ายเหมือง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	743	1.59
Tkt-siIA	ชุดดินตะกั่วทุ่ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,880	4.03
SC	ที่ลาดชันเชิงซ้อน	7,673	16.44
AML	เหมืองแร่ร้าง	470	1.01
ML	พื้นที่ตัดแปลง	186	0.40
P	บ่อชุด	432	0.93
Pit	บ่อดิน	19	0.04
SP	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	149	0.32
U	พื้นที่ชุมชน	7,930	16.99
W	พื้นที่น้ำ	5,572	11.94
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		46,670	100.00

ที่มา : กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562) ปรับปรุงโดย กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน (2564)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Bu-rb-silA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	103	0.22
Chl-sclA	0-2	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	195	0.42
Chl-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	484	1.04
Chl-lsk-slB	2-5	ดี น้ำดีปาน	<10	<35	0-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	1,473	3.16
Chl-mw-slB	2-5	กลาง	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	7,425	15.91
Klt-clD	12-20	ดี	<10	<35	0-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	157	0.34
Ko-sclA	0-2	เลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	66	0.14
Ko-rb-sclA	0-2	เลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	127	0.27
Ko-f,rb-sclA	0-2	เลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	652	1.40
Ko-f,rb-sclA	0-2	เลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	180	0.39
Ko-f-sclA	0-2	เลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	194	0.42
Ko-f-sclA	0-2	เลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	459	0.98
Ntn-clC	5-12	ดี	<10	<35	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	158	0.34
Ntn-clC	5-12	ดี	<10	<35	50-100	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	38	0.08

ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Ntn-clD	12-20	ดี	<10	<35	50-100	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	250	0.54
Ntn-d-clB	2-5	ดี	<10	<35	100-150	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	114	0.24
Pga-sclA	0-2	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	41	0.09
Pga-sclA	0-2	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	251	0.54
Pga-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	574	1.23
Pga-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	882	1.89
Pga-sclC	5-12	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	49	0.10
Pga-sclC	5-12	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	4,014	8.60
Pk-sclD	12-20	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	402	0.86
Sng-slA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	793	1.70
Sng-slA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	682	1.46
Sng-slA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	49	0.10
Sng-slA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	433	0.93
Tim-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	1,306	2.80
Tim-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	20	0.04
Tim-sclC	5-12	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	743	1.59

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต

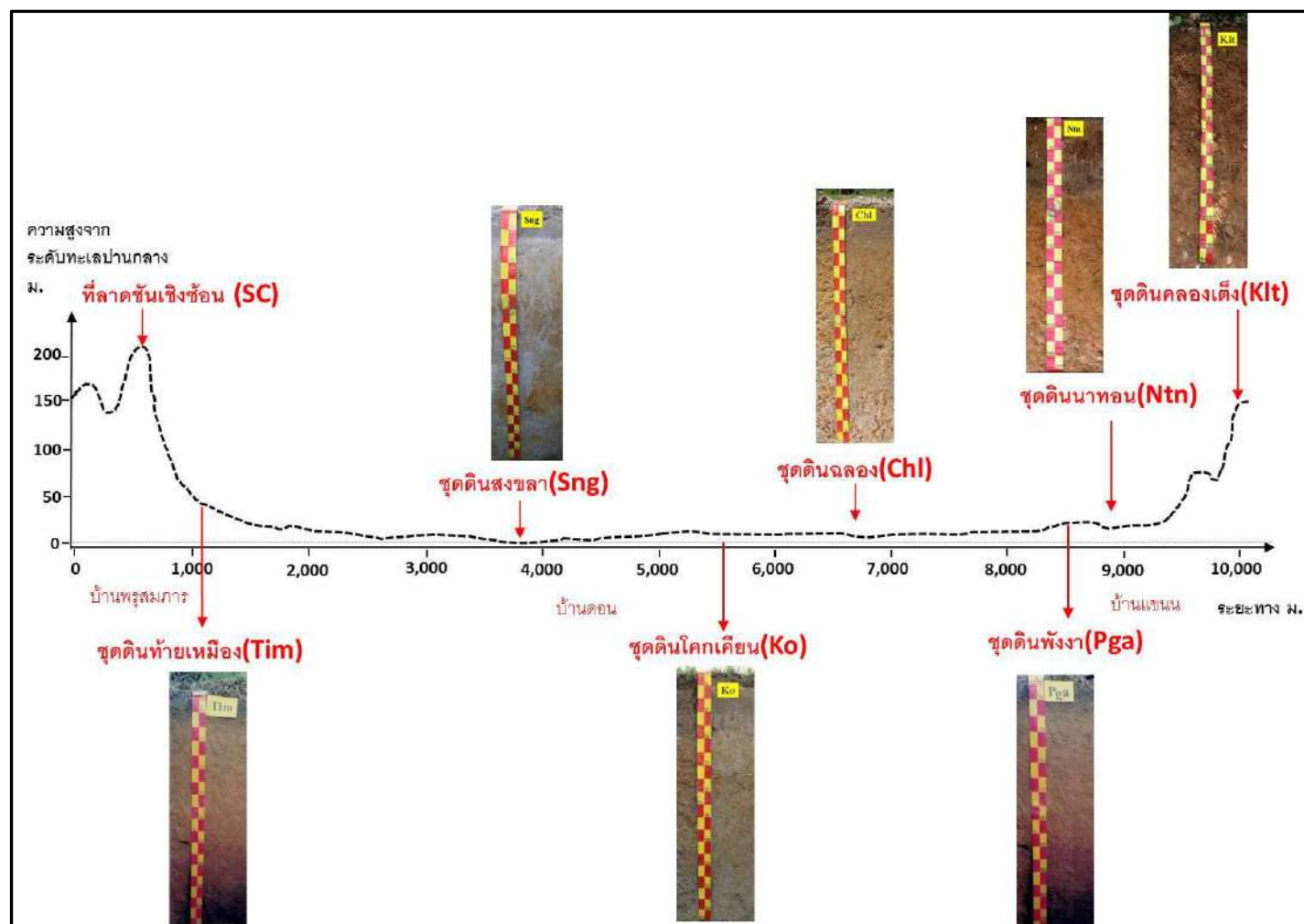
ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Tkt-siA	0-2	ดี	>20	>75	>150	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	สูง	1,881	4.03
SC	>35	SC	SC	SC	SC	-	-	-	SC	7,673	16.44
AML	-	AML	AML	AML	AML	-	-	-	AML	470	1.01
ML	-	ML	ML	ML	ML	-	-	-	ML	186	0.40
P	-	zP	zP	zP	zP	-	-	-	zP	432	0.93
Pit	-	Pit	Pit	Pit	Pit	-	-	-	Pit	19	0.04
SP	-	SP	SP	SP	SP	-	-	-	SP	149	0.32
U	-	U	U	U	U	-	-	-	U	7,950	17.03
W	-	W	W	W	W	-	-	-	W	5,596	11.99
รวมเนื้อที่ทั้งหมด										46,670	100.00

ที่มา : กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562) ปรับปรุงโดย กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน (2564)

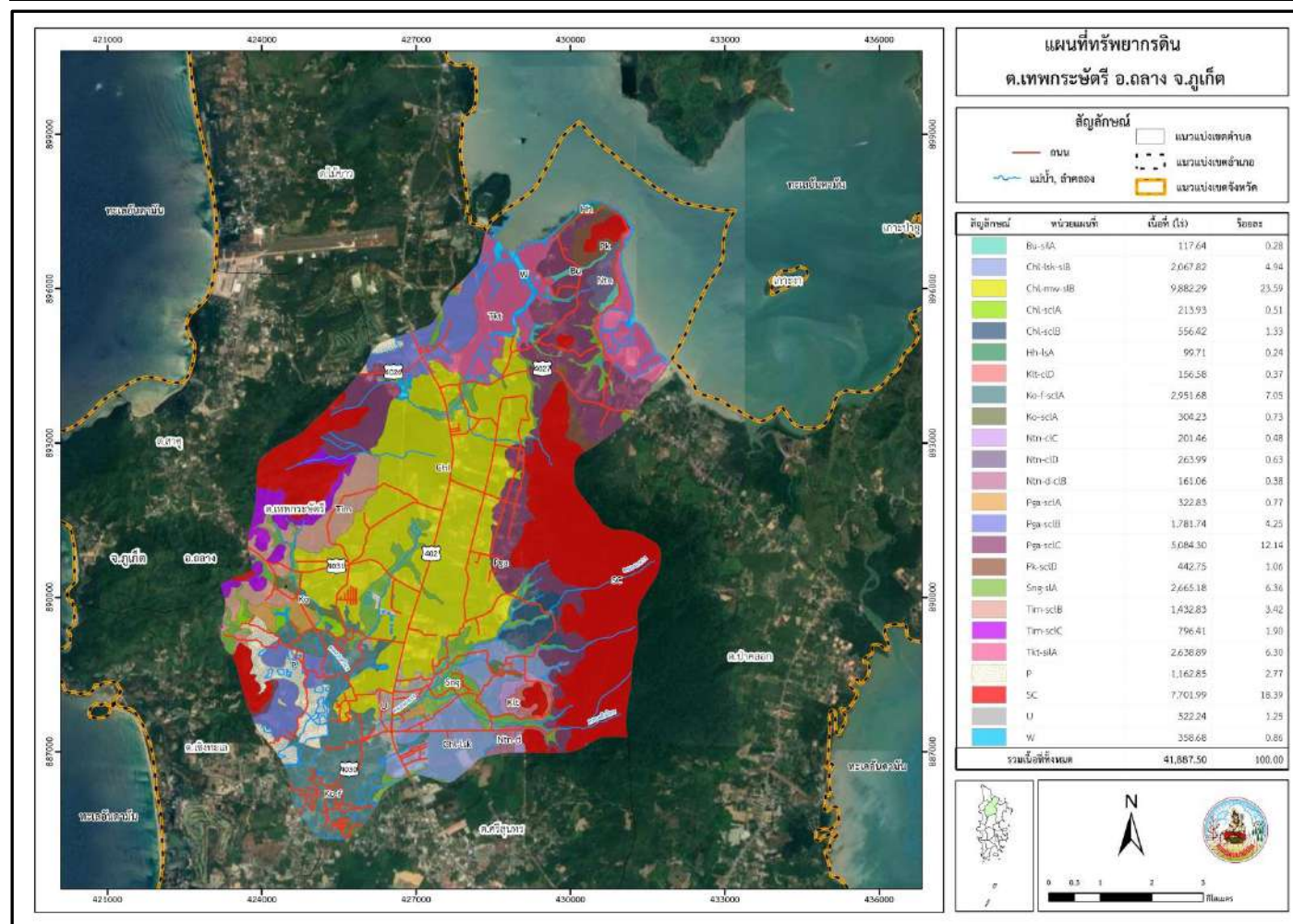
แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 3-5 ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

3.3.2 การชะล้างพังทลายของดิน

จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation; USLE) ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต มีการชะล้างพังทลายของดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-5 และรูปที่ 3-7

ตารางที่ 3-5 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

การชะล้างพังทลายของดิน	เนื้อที่(ไร่)	ร้อยละ
น้อย (0-2 ตัน/ไร่/ปี)	35,124	75.27
ปานกลาง (2-5 ตัน/ไร่/ปี)	8,356	17.90
รุนแรง (5-15 ตัน/ไร่/ปี)	1,195	2.56
รุนแรงมาก (15-20 ตัน/ไร่/ปี)	109	0.23
รุนแรงมากที่สุด (>20ตัน/ไร่/ปี)	801	1.72
พื้นที่ไม่ได้จำแนก	1,085	2.32
รวม	46,670	100

บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พื้นที่ (Area)
- 2) หน้าที่ขององค์กร (Function)
- 3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- 1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- 2) ความต้องการของชุมชน
- 3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- 4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการคือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- 3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- 4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2. การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2564 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาหลักของตำบลเทพกระษัตรี คือ

- 1) ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- 2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 3) ขาดสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตร

- 4) ราคาสินค้าไม่เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกร
- 5) ขาดแคลนเงินทุนในการทำเกษตร
- 6) ขาดแรงงานภาคการเกษตร เนื่องจากเด็กรุ่นใหม่ไม่ทำเกษตรแล้ว
- 7) เกิดการระบาดของโรคและแมลง
- 8) กรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน
- 9) การเกิดสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ส่งผลให้ลูกหลานไม่มียานพาหนะ ขาดรายได้
- 10) ถนนคับแคบ การเดินทางสัญจรลำบาก และยังเป็นถนนดิน

4.2.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร เทศบาลเทพกระษัตรี และองค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี มีความต้องการ 10 ประการ คือ

- 1) ต้องการแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ช่วงฤดูแล้ง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาลำบากแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้งที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลเทพกระษัตรี คือ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร จากการตรวจสอบสระน้ำในไร่นาที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน 11 บ่อ (ตารางที่ 4-1 และรูปที่ 4-1)

จากการประชุมในพื้นที่พบว่า พื้นที่ตำบลเทพกระษัตรี จะขาดน้ำในช่วงเดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร นอกจากนี้ยังพบว่าบ่อน้ำตื้นมีปริมาณน้ำในที่ดินลดลง เนื่องจากมีการขุดบ่อน้ำตื้นในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ต้องขุดสระน้ำที่ลึกมากกว่า 3 เมตรถึงจะเจอน้ำ

ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้ในพื้นที่เนื่องจากสภาพพื้นที่ของตำบลเทพกระษัตรีมีทั้งที่ลุ่มและที่ดอน รวมถึงเนื้อดินส่วนใหญ่มีการระบายน้ำดี ดินขาดอินทรีย์วัตถุที่ช่วยอุ้มน้ำไว้เพื่อการเจริญเติบโตของพืช

เกษตรกรต้องการแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ช่วงฤดูแล้ง ด้วยการทำฝายกักเก็บน้ำแบบถาวร มีประตูเปิดปิดน้ำของคลองในพื้นที่หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 9 โดยเบื้องต้นได้ประสานงานกับหน่วยงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรมชลประทานแล้ว และเกษตรกรต้องการให้ทำฝายชะลอน้ำเพิ่มเติมบริเวณหมู่ที่ 8, คลองเสนห์โพธิ์, บ้านป่าคลองชีพ, สวนป่าบางนูน เนื่องจากมีฝายชะลอน้ำเพียง 1 ตัว ซึ่งไม่เพียงพอต่อการเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร

นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับน้ำคือ น้ำท่วมในฤดูฝน เนื่องจากไม่มีการเปิดฝายระบายน้ำ แล้วยังมีบ้านเรือนในบริเวณนั้น รวมถึงพื้นที่ทำการเกษตร

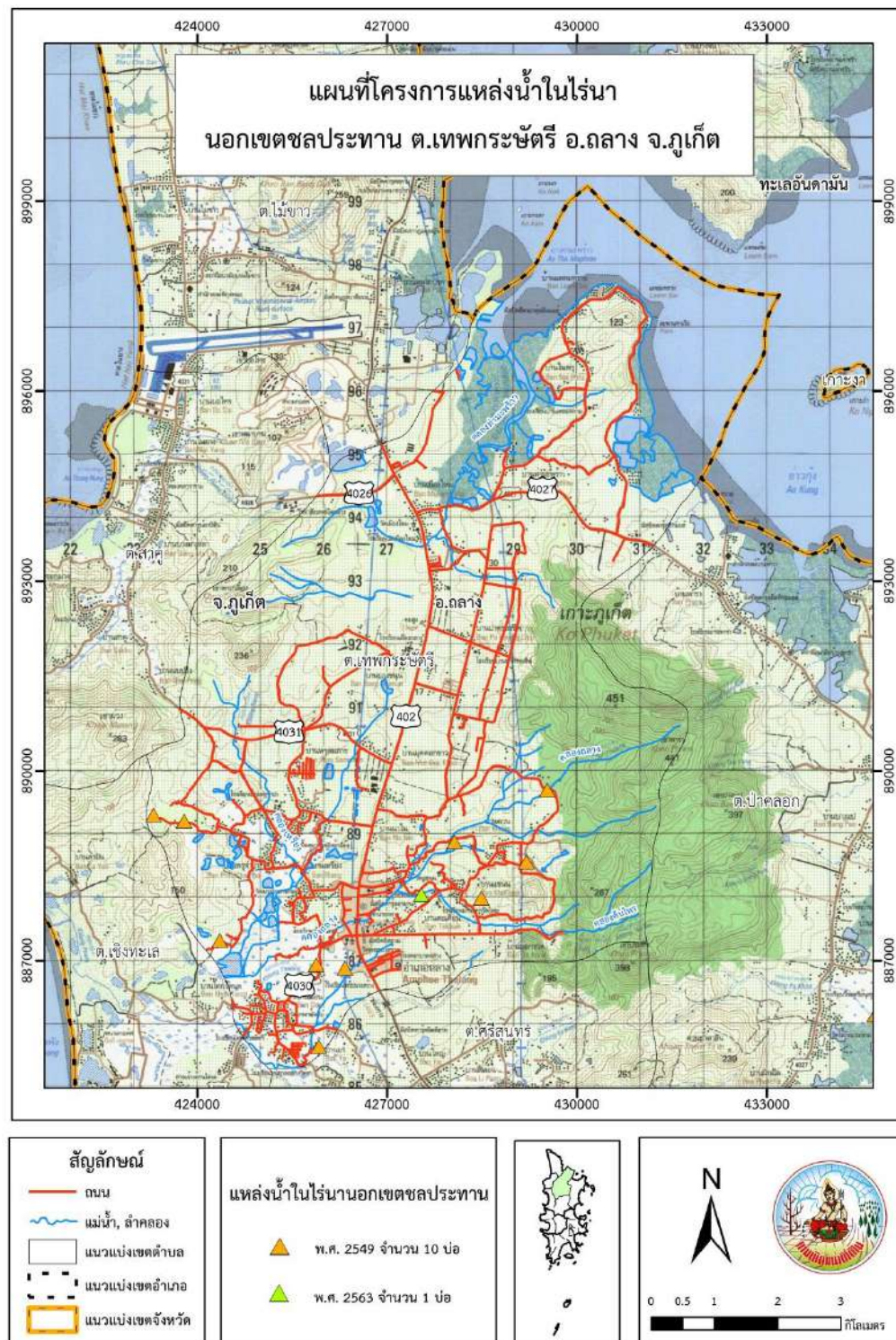

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 4-1 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ไร่. ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ลำดับ	ปีงบประมาณ	ชื่อ-สกุล	พื้นที่ชลประทาน				จำนวน (ไร่)	ค่าพิภค	
			หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		x	y
1	2549	นายเกรียงศักดิ์ เอกวานิช	3	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	423796	889208
2	2549	นายเกรียงศักดิ์ เอกวานิช	3	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	423313	889301
3	2549	นายเชาวลิต ชุมพูนพิงษ์	7	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	429528	889693
4	2549	นายสุฤทธิ์ ถนัดช่วง	7	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	428065	888877
5	2549	นายสุพล พิมล	4	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	424358	887316
6	2549	นายสุเทพ จินะเสนา	11	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	429201	888558
7	2549	นายไชโย จำปาทอง	2	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	428490	887985
8	2549	นางวนิดา เทพนรงค์	3	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	425880	886936
9	2549	นายนิโรช โชติช่วง	1	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	426335	886877
10	2549	นายอุทัย พลจรัส	3	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	426058	885529
11	2563	นางนุชนภา อินทร์ตัน	7	เทพกระษัตรี	ถลาง	ภูเก็ต	1	427580	888053
รวมทั้งรวม							11		

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 4-1 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ลบ.ม. ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

2) แก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน

จากปัญหาดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดธาตุอาหาร และเกษตรกรต้องการเพิ่มศักยภาพในการผลิตพืช จึงต้องมีการเก็บตัวอย่างดินในที่ดินของเกษตรกร โดยระบุรายชื่อพิกัด การใช้ที่ดินในปัจจุบัน เพื่อตรวจสอบปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ตามปัญหาที่เกษตรกรต้องการไปแก้ไขและปรับปรุง จากนั้นให้คำแนะนำในการปรับปรุงดินโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ร่วมกับการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิตโดยใช้งานกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน (ปอเทือง) โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก) การผลิตปุ๋ยหมักสูตรพด. ส่งเสริมการปรับปรุงดินกรด (ปูนโดโลไมท์) และสารเร่งซุเปอร์ พด.ต่างๆ

นอกจากนี้เกษตรกรบางรายยังขาดความรู้เกี่ยวกับเรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดิน จึงต้องการให้มีการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องดิน ต้องการให้เจ้าหน้าที่เข้ามาแนะนำการทำเกษตร รวมถึงต้องการ Application ความรู้เรื่องดิน เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดินในพื้นที่ของตนเอง

3) ต้องการให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล

เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว เกษตรกรในตำบลเทพกระษัตรี จึงต้องปรับเปลี่ยนการทำเกษตรเป็นท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อสร้างรายได้จึงจำเป็นต้องมีสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล สินค้าเกษตรของตำบล เช่น ทุเรียนบ้าน เงาะโรงเรียน ส้มควาย ฝรั่งบ้าน ลองกอง มังคุด สะตอเม็ดใหญ่ ผักเหลียง ผักกูด เป็นต้น โดยเฉพาะทุเรียนบ้านของตำบลเทพกระษัตรี กำลังจะถูกผลักดันให้เป็นพืช GI โดยใช้ชื่อว่า “ทุเรียนเขาพระแทว”

4) ต้องการให้เพิ่มราคาสินค้า

ในปัจจุบันราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ส่งผลต่อเกษตรกรอย่างมาก การเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้มีราคาสูงขึ้น โดยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นเรื่องสุขภาพของบริโภค เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ การรวมกลุ่มกันขายสินค้าทางการเกษตรเพื่อลดปัญหาพ่อค้าคนกลาง เช่น เกษตรแปลงใหญ่ การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ดีขึ้น การแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้า และขายสินค้าเกษตรในรูปแบบของฝาก

นอกจากนี้ต้องหาช่องทางการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น เช่น การจำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น

5) ต้องการแหล่งเงินทุนในการทำเกษตร

แนะนำให้เกษตรกรที่ขาดเงินทุนในการทำเกษตร ติดต่อกับสหกรณ์การเกษตรธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และกองทุนหมู่บ้านในการสนับสนุนเงินทุนในการทำเกษตร

การลดต้นทุนการผลิต เป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการลดเงินทุนในการผลิตพืช เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ร่วมกับการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ การใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ การใช้พลังงานจากน้ำ การทำฝักรองก่อนปลูกพืช การวางระบบน้ำที่ดี การทำปฏิทินปลูกพืช เป็นต้น

6) ต้องการแรงงานภาคการเกษตร และกระตุ้นให้เด็กรุ่นใหม่หันกลับมาทำเกษตร

ในเบื้องต้นสามารถติดต่อขอแรงงานได้ที่แรงงานจังหวัดภูเก็ต แต่แรงงานภาคการเกษตรในปัจจุบันของจังหวัดภูเก็ตหาได้ยาก และมีอายุมากเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเด็กรุ่นใหม่ไม่สนใจทำเกษตร ส่งผลให้พื้นที่ทำการเกษตรในตำบลลดลง และเปลี่ยนจากพื้นที่ทำการเกษตรเป็นบ้านพัก บ้านเช่า โรงแรม เป็นต้น

ต้องการกระตุ้นให้เด็กรุ่นใหม่หันกลับมาทำเกษตร โดยต้องปลูกฝังให้ความรู้เรื่องการทำเกษตรตั้งแต่ยังเป็นเด็ก สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ตได้ดำเนินโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนทุกปี เพื่อให้เด็กนักเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดิน วัสดุประโยชน์ของการทำเกษตร มีอาหารกลางวันไว้บริโภคในโรงเรียน สามารถนำความรู้ไปเป็นอาชีพในอนาคตได้ และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ปกครองได้

7) ต้องการลดการระบาดของโรคและแมลง และปรับปรุงพันธุ์พืชให้ดีขึ้น

หน่วยงานที่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรในการแก้ปัญหาเรื่องการระบาดของโรคและแมลง ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต จะเจ้าหน้าที่เกษตรเข้ามาส่งเสริมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการป้องกันการระบาดของโรคและแมลงที่จะเกิดขึ้นกับผลผลิตของเกษตรกร รวมถึงการสอนให้เกษตรกรผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์กำจัดโรคและแมลง เช่น การผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย เป็นต้น ส่วนกรมวิชาการเกษตรจะเข้ามาส่งเสริมในเรื่องของการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ดีขึ้น

8) ต้องการมรดกที่ดินทำกิน

เกษตรกรบางรายในตำบลเทพกระษัตรียังไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ทำให้ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ไม่สามารถกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ได้

ขณะนี้พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติสิรินาถจังหวัดภูเก็ต มีการจัดสรรที่ดินทำกิน จำนวน 34 แปลง หลังจากเกษตรกรได้รับเอกสารสิทธิ์ที่ดิน ต้องการให้สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ตเข้าไปช่วยเหลือในการปรับปรุงบำรุงดินให้แก่เกษตรกรที่ได้รับเอกสารสิทธิ์

9) ต้องการให้ช่วยเหลือลูกหลานไม่มีงานทำ เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19

การเกิดสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ส่งผลให้มีคนตกงานเป็นจำนวนมาก เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับงานบริการ หลังจากเกิดการระบาดของโรค ส่งผลให้โรงแรม ร้านอาหารต่างๆ ปิดตัวลง เพราะไม่มีนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีลูกหลานของคนในตำบลที่ไปทำงานต่างจังหวัด เช่น กรุงเทพมหานคร ต้องตกงานและกลับมาอยู่บ้านหลายราย ดังนั้น เพื่อเป็นการหาแนวทางช่วยเหลือจึงจำเป็นต้องบูรณาการร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานของจังหวัด หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แรงงานจังหวัดภูเก็ต พัฒนาชุมชน เป็นต้น เพื่อทำโครงการรองรับสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว รวมถึงทำแผนเพื่อป้องกันสถานการณ์อื่นที่อาจเกิดขึ้นอีกในอนาคตได้

ในส่วนของหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีโครงการที่เข้ามาช่วยเหลือ คือ โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โดยเป็นการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการเกษตร การขุดสระน้ำเพื่อใช้ในพื้นที่การเกษตร รวมถึงการสนับสนุนปัจจัยทางการเกษตร โดยในตำบลเทพกระษัตรีมีผู้ผ่านการคัดเลือกจำนวน 2 ราย และจ้างงาน 1 ราย

สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ตสนับสนุนคนที่หันมาเลือกอาชีพทางการเกษตรโดยให้ปรึกษาปัญหาเรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้สารชีวภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน การใช้ปุ๋ยพืชสดพอเทือง น้ำหมักชีวภาพ ปูนโดโลไมท์ และหญ้าแฝก เป็นต้น

10) ต้องการให้ปรับปรุงถนนภายในตำบลให้สามารถเดินทางสัญจรได้สะดวก

ในส่วนของการขนส่งสาธารณะภายในตำบลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยชาวบ้านต้องการให้ทำถนนลาดยางหรือถนนคอนกรีต

สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ตมีโครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำสามารถทำทางลำเลียงในไร่นา ในพื้นที่แปลงเกษตรของเกษตรกรได้ เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถขนส่งสินค้าภายในแปลงได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

ผลจากการจัดทำกรมีส่วนร่วมกับชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 5 ประการ คือ

- 1.1) ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- 1.2) ดินเสื่อมโทรม
- 1.3) นโยบายของรัฐด้านการเกษตร
- 1.4) การไร้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน
- 1.5) การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ภัยพิบัติ

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 5 ประการ คือ

- 2.1) ขาดแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ช่วงฤดูแล้งในการอุปโภค บริโภค และทำเกษตร
- 2.2) ประสิทธิภาพการใช้ที่ดินลดลง พื้นที่ทำการเกษตรมีจำกัด
- 2.3) ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น
- 2.4) แก้ปัญหาการไร้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน
- 2.5) ต้องป้องกันภัยพิบัติทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง ดินถล่ม

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 6 ประการ คือ

- 3.1) ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งรุนแรงขึ้น
- 3.2) ความเสื่อมโทรมของดิน
- 3.3) ขาดจุดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร
- 3.4) เกษตรกรไม่มีอำนาจต่อราคาผลผลิต
- 3.5) เกษตรกรต้องการเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกิน
- 3.6) ภัยพิบัติ (ภัยแล้ง อุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินถล่ม) ทวีความรุนแรงมากขึ้น และเกิดบ่อยครั้งขึ้น

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 6 ประการ คือ

- 4.1) ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง
- 4.2) ต้นทุนการผลิตสูง
- 4.3) จำนวนคนทำเกษตรในพื้นที่ลดลง
- 4.4) รายได้ของเกษตรกรลดลง

4.5) ไม่มีตลาดขายสินค้าเกษตร

4.6) เกษตรกรได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

อดีต-ปัจจุบัน

5.1) พื้นที่ลาดชัน

5.1.1) การวางแผนการใช้ที่ดิน เช่น การปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

5.1.2) แก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรม เช่น การปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด (ปอเทือง) ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น

5.1.3) การพัฒนาเกษตรอินทรีย์

5.1.4) การอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

5.1.5) การสนับสนุนปัจจัยการผลิตและค่าชดเชย

5.1.6) การจัดที่ดินทำกินโดยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

5.2) พื้นที่ราบ

5.2.1) การวางแผนการใช้ที่ดิน เช่นการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

5.2.2) แก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรม เช่น การปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด (ปอเทือง) ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น

5.2.3) การพัฒนาแหล่งน้ำ เช่นบ่อน้ำในไร่นา

5.2.4) การพัฒนาเกษตรอินทรีย์

5.2.5) การอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

5.2.6) การสนับสนุนปัจจัยการผลิตและค่าชดเชย

อนาคต

(1) พัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบทั้งตำบล

(2) การใช้สารอินทรีย์เพื่อลดการใช้สารเคมี

(3) ส่งเสริมให้ทำการเกษตรแบบผสมผสาน

(4) พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์

(5) จัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอกับการทำเกษตร

(6) ก่อสร้างแหล่งน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ

(7) หาสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล

ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-2

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 4-2 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต มีการเพาะปลูกพืช (รูปที่ 4-3) ดังนี้

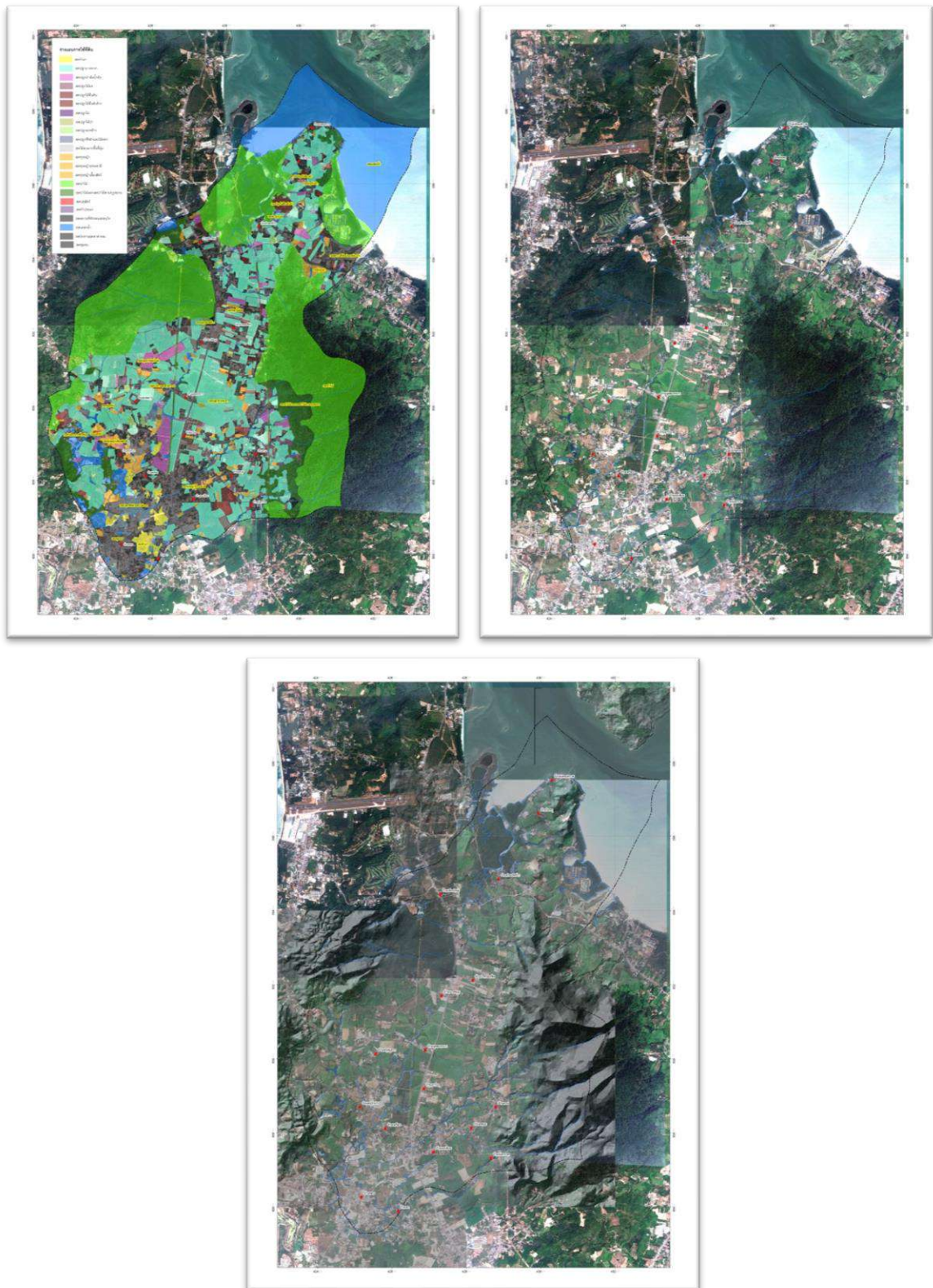
- 1) ยางพารา จะเริ่มปลูกช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นยางพาราที่ปลูกลานแล้ว ช่วงนี้เกษตรกรไม่มีการกรีดยางพารา เนื่องจากราคายางพาราทกต่ำไม่คุ้มกับค่าจ้างกรีดยาง ในส่วนของยางพาราเกษตรกรจะได้รายได้จากการเก็บผักพื้นบ้านเช่น ผักเหลียง ผักกูด เป็นต้น
- 2) สับปะรด จะปลูกในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน ส่วนใหญ่สับปะรดจะไม่มีแปลงประจำ และจะปลูกแซมยางพารา ปาล์มน้ำมัน และมะพร้าว ในขณะที่ต้นยังเล็กอยู่
- 3) พืชที่ปลูกร่วมยางพาราจะเริ่มปลูกช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน เพื่อเพิ่มรายได้ นอกจากการกรีดยาง ได้แก่ กลัวย มังคุด พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์ และผักพื้นบ้าน เป็นต้น
- 4) ปาล์มน้ำมัน จะเริ่มปลูกช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม รอจนอายุประมาณ 30 เดือนก็สามารถเริ่มเก็บผลผลิตได้ และจะเก็บเกี่ยวได้ตลอดทั้งปี
- 5) พืชร่วมปาล์มน้ำมันจะเริ่มปลูกช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม เพื่อเพิ่มรายได้ นอกจากการกรีดยาง ได้แก่ ไม้ผลผสม, กลัวย เป็นต้น
- 6) ไม้ผล ได้แก่ มะพร้าว, ทุเรียน, มังคุด, เงาะ, ลางสาด, ลองกอง, กลัวย, หม่อน เป็นต้น สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตลอดทั้งปี
- 7) เกษตรผสมผสาน ได้แก่ ไม้ผล, พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์, ไม้ยืนต้น, ไม้ดอกไม้ประดับ, พืชผัก, พืชสมุนไพร, ไม้ปลูกเพื่อการค้า, บัว, ประมง เช่น กุ้ง ปศุสัตว์ เช่น โค สามารถสร้างรายได้ได้ตลอดทั้งปี

ระบบเกษตร / เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา					ยางพารา							
สับปะรด (พืชแซมยางพารา, ปาล์มน้ำมัน, มะพร้าว)				สับปะรด (พืชแซม)								
พืชร่วมยางพารา				กล้วย, มังคุด, ทุ้งหย้าเลี้ยงสัตว์, ผัก พื้นบ้าน								
ปาล์มน้ำมัน				ปาล์มน้ำมัน								
พืชร่วมปาล์มน้ำมัน				ไม้ผลผสม, กล้วย								
ไม้ผล	มะพร้าว, ทุเรียน, มังคุด, เงาะ, ลางสาด, ลองกอง, กล้วย, หม่อน											
เกษตรผสมผสาน	ไม้ผล, ทุ้งหย้าเลี้ยงสัตว์, ไม้ยืนต้น, ไม้ดอกไม้ประดับ, พืชผัก, พืชสมุนไพร, ไม้ปลูกเพื่อการค้า, บัว , ประมง เช่น กุ้ง ปศุสัตว์ เช่น โค											

รูปที่ 4-3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดงหลวง จังหวัดภูเก็ต โดยกองสำรวจดิน และวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน และกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 พบว่า มีดิน 11 ชุดดิน และ 7 ดินคล้ายชุดดิน โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดินสมบัติดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5-1

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วยพืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดงหลวง จังหวัดภูเก็ต มีจำนวน 11 ชนิด ได้แก่ มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล พืชผัก ผักเหมาียง กาแฟ โกโก้ ยางพารา ไม้ป่า ไร่ และสับปะรด

5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลและระดับจังหวัด (ศันสนีย์ อรัญวาสี และคำรณ ไทรพิภ, 2562) ประเมินคุณภาพที่ดิน ได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้

มะพร้าว

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA Chl-mw-sLB Chl-sclA Chl-sclB Hh-lsA Ko-rb,f-sclA Ko-rb-sclA Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Pk-sclD Sng-rb-silA และTim-sclC

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA Ntn-clC Ntn-clD Sng-silA และTkt-rb-silA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) และมีข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Chl-lsk-sLB Klt-clD Ko-f-sclA Tkt-silA และSC

ปาล์มน้ำมัน

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) ได้แก่ Bu-rb-silA Chl-mw-slB Chl-sclA Chl-sclB Ko-rb,f-sclA Ko-rb-sclA Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Pk-sclD Sng-rb-silA Tim-sclB และTim-sclC

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA Hh-lsA Ko-f-sclA Ko-sclA Ntn-clC Ntn-clD และSng-silA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) มีข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) และมีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Chl-lsk-slB Klt-clD Tkt-silA Tkt-rb-silA และSC

ไม้ผล

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA Chl-mw-slB Chl-sclA Chl-sclB Hh-lsA Ko-rb,f-sclA Ko-rb-sclA Ntn-clC Ntn-clD Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Pk-sclD Sng-rb-silA Tim-sclB และTim-sclC

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA และ Sng-silA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Chl-lsk-slB Klt-clD Ko-f-sclA Ko-sclA Tkt-silA Tkt-rb-silA และSC

พืชผัก

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมี

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) และมีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA Chl-mw-slB Chl-sclA Chl-sclB Hh-lsA Ko-rb,f-sclA Ko-rb-sclA Ntn-clC Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-sLA Tim-sclB และTim-sclC

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) และมีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA Chl-lsk-slB Klt-clD Ntn-clD Pk-sclD Sng-sLA และTkt-rb-silA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-f-sclA Ko-sclA Tkt-silA และSC

ผักเหมียง

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) และมีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA Chl-mw-slB Chl-sclA Chl-sclB Hh-lsA Ko-rb,f-sclA Ko-rb-sclA Ntn-clC Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-sLA Tim-sclB และTim-sclC

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) และมีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA Chl-lsk-slB Klt-clD Ntn-clD Pk-sclD Sng-sLA และTkt-rb-silA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-f-sclA Ko-sclA Tkt-silA และ SC

กาแฟ

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการ

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต

เจริญเติบโตของพืช (r) มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA Chl-mw-slB Chl-sclA Chl-sclB Hh-lsA Ko-rb,f-sclA Ko-rb-sclA Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Pk-sclD Sng-rb-silA Tim-sclB และ Tim-sclC

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clC และ Ntn-clD

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA Chl-lsk-slB Klt-clD Ko-f-sclA Ko-sclA Sng-silA Tkt-silA Tkt-rb-silA และSC

โก้โก้

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA Chl-mw-slB Chl-sclA Chl-sclB Hh-lsA Ko-rb,f-sclA Ko-rb-sclA Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Pk-sclD Sng-rb-silA Tim-sclB และ Tim-sclC

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clC และ Ntn-clD

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA Chl-lsk-slB Klt-clD Ko-f-sclA Ko-sclA Sng-silA Tkt-silA Tkt-rb-silA และSC

ยางพารา

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA Chl-mw-slB Chl-sclA Chl-sclB Hh-lsA Ko-rb,f-sclA Ko-rb-sclA Ntn-clC Ntn-clD Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Pk-sclD Sng-rb-silA Tim-sclB และTim-sclC

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA Chl-lsk-slB Klt-clD Sng-silA และTkt-rb-silA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-f-sclA Ko-sclA Tkt-silA และSC

ไม่ป่า

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA Chl-mw-slB Chl-sclA Chl-sclB Hh-lsA Ko-rb,f-sclA Ko-rb-sclA Ntn-clC Ntn-clD Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Pk-sclD Sng-rb-silA Tim-sclB และTim-sclC

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA Chl-lsk-slB Klt-clD Sng-silA และTkt-rb-silA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-f-sclA Ko-sclA Tkt-silA และ SC

ไร่

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S1)

พบว่า คุณภาพที่ดินมีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA Chl-mw-slB Chl-sclA Chl-sclB Hh-lsA Ko-rb,f-sclA Ko-rb-sclA Ntn-clC Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-silA Tim-sclB Tim-sclC และTkt-rb-silA

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาพการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Chl-lsk-sLB และNtn-clD

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA Klt-clD Ko-f-sclA Ko-sclA Pk-sclD Sng-sLA Tkt-silA และSC

สัปดาห์

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S1)

พบว่า คุณภาพที่ดินมีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Tkt-silA และTkt-rb-silA

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (s) สภาพการหยั่งลึกของรากพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช (r) มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) และความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-silA Chl-sclA Chl-sclB Chl-lsk-sLB Chl-mw-sLB Ntn-clC Ntn-d-clB Pga-sclA Pga-sclB Pga-sclC Tim-sclB และTim-sclC

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) และความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และ มีข้อจำกัดด้านสารพิษ (z) เนื่องจากดินมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างไม่เหมาะสมต่อพืช ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-rb-silA Klt-clD Ntn-clD Pk-sclD Sng-sLA Hh-lsA และ Sng-rb-sLA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีความเสียหายจากการกัดกร่อนของดินส่งผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน (e) และความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-sclA Ko-rb-sclA Ko-f,rb-sclA Ko-f,rb-sclA Ko-f-sclA Ko-f-sclA และSC

]

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

หน่วยแผนที่ดิน	มะพร้าว	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	พืชผัก	ผักเหียง	กาแฟ	โกโก้	ยางพารา	ไม้ป่า	ไผ่	สับปะรด
Bu-silA	S3o	S3os	S3o	S3o	S3o	No	No	S3o	S3o	No	S2s
Bu-rb-silA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S3o
Chl-lsk-slB	Nr	Nr	Nr	S3r	S3r	Nr	Nr	S3r	S3r	S2r	S2sr
Chl-mw-slB	S2os	S2s	S2os	S2o	S2o	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S2os
Chl-sclA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S2s
Chl-sclB	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S2s
Hh-lsA	S2s	S3o	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S3z
Klt-clD	Nr	Nr	Nr	S3r	S3r	Nr	Nr	S3r	S3r	Ne	S3e
Ko-f-sclA	Ns	S3o	No	Nw	Nw	No	No	No	No	No	No
Ko-rb,f-sclA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	No
Ko-sclA	Ns	S3o	No	No	No	No	No	No	No	No	No
Ko-rb-sclA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	No
Ntn-clC	S3r	S3r	S2sr	S2sr	S2sr	S3r	S3r	S2s	S2s	S1	S2es
Ntn-clD	S3r	S3r	S2sr	S3w	S3w	S3r	S3r	S2srew	S2srew	S2r	S3e
Ntn-d-clB	S2sr	S2sr	S2sr	S2s	S2s	S2sr	S2sr	S2sr	S2sr	S1	S2s
Pga-sclA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S2s
Pga-sclB	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S2s
Pga-sclC	S2s	S2s	S2s	S2se	S2se	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S2es
Pk-sclD	S2s	S2s	S2s	S3e	S3e	S2sew	S2sew	S2sew	S2sew	Ne	S3e

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	มะพร้าว	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	พืชผัก	ผักเหิมียง	กาแฟ	โกโก้	ยางพารา	ไม้ป่า	ไผ่	สับปะรด
Sng-sIA	S3o	S3os	S3o	S3o	S3o	No	No	S3o	S3o	No	S3o
Sng-rb-sIA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S3o
Tim-sclB	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S2s
Tim-sclC	S2s	S2s	S2s	S2se	S2se	S2s	S2s	S2s	S2s	S1	S2es
Tkt-sIA	Ns	Nr	No	No	No	No	No	No	No	No	S1
Tkt-rb-sIA	S3r	Nr	Nr	S3r	S3r	Nr	Nr	S3r	S3r	S1	S1
zP	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
zSC	Nw	New	Nw	Nw	Nw	New	New	New	New	Ne	Ne
zU	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
zW	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W

- หมายเหตุ :
- คำอธิบายชุดดินดูจากตารางหน่วยแผนที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
 - ระดับชั้นความเหมาะสม
 - ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน

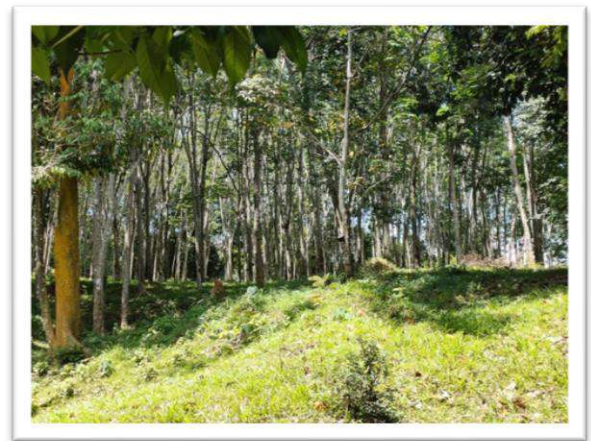
ชั้นความเหมาะสม

S1: เหมาะสม S2: เหมาะสมปานกลาง S3: เหมาะสมเล็กน้อย N: ไม่เหมาะสม

ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน

o = การระบายน้ำ e = การชะล้างพังทลายของดิน w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร
r = สภาพการหยั่งลึกของราก z = สารพิษ

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”¹ เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก ระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุก ขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 6-7) ได้หมายความว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป”

6.2 นโยบายแห่งรัฐ ในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ลำดับ ที่	นโยบายแห่งรัฐ/ยุทธศาสตร์/ แผนด้านต่างๆ	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ²	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพ ของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ³	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม
3	คำแถลงนโยบายของ คณะรัฐมนตรี แดงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562	<u>นโยบายหลัก</u> 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.3 พัฒนาภาคเกษตร 5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและ ไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ 5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร 5.3.5 ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการ ผลิตต่างๆ 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้าง การเติบโตอย่างยั่งยืน 10.2 ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือ ครองที่ดิน 10.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการทั้งน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และ ทะเล <u>นโยบายเร่งด่วน</u> 4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
4	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ทรัพยากรทางบก) ⁴	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ ประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม

² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอน 40 ก หน้า 18 ลงวันที่ 6 เมษายน 2560

³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 82 ก หน้า 8 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2561

⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 24 ก หน้า 98. 102-103 ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 (เล่มที่ 4)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต (ต่อ)

ลำดับ ที่	นโยบายแห่งรัฐ/ยุทธศาสตร์/ แผนด้านต่างๆ	รายละเอียด
5	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560- 2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่าง ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อหลักการพัฒนา อย่างยั่งยืน
6	นโยบายและแผนการบริหาร จัดการที่ดินและทรัพยากรดินของ ประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
7	แผนพัฒนาภาคใต้ พ.ศ.2560- 2565 (ฉบับทบทวน)	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพชั้นนำของโลก ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์ม น้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้าง ความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
8	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่ง อันดามัน (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง) พ.ศ.2562-2566 (ฉบับทบทวน)	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน อย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาค เกษตร ประมง และปศุสัตว์ ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเกิดความ เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
9	แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ. 2561-2565) (ฉบับทบทวน)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันภาคการเกษตรและ อุตสาหกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มั่นคงและมี สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
10	แผนพัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ.2561 – 2565) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร และสถาบัน เกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและการ จัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงด้านอาหาร ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพเกษตรกรอย่างมี ประสิทธิภาพสมดุลและยั่งยืน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาการเกษตรเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
11	แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลเทพ กระษัตรี พ.ศ. 2561-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
12	แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบล เทพกระษัตรี (พ.ศ.2561-2565)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดิน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจ ว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะทำให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี ใช้แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ. 2561-2565) (ฉบับทบทวน) เป็นแนวทาง ซึ่งแผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ. 2561-2565) (ฉบับทบทวน) ได้เชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนา รายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าไม้ เขตพื้นที่เกษตรกรรม เขตอุตสาหกรรม เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และเขตพื้นที่แหล่งน้ำ รายละเอียดดังตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตพื้นที่ป่าไม้	18,341	39.30
2. เขตพื้นที่เกษตรกรรม	15,260	32.70
2.1 เขตทำนา	486	3.18
2.2 เขตปลูกไม้ผลผสม(ทุเรียน,เงาะ,ลองกอง)	1,920	12.58
2.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น	12,199	79.94
1) เขตปลูกยางพารา	11,307	92.69
2) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	892	7.31
2.4 เขตปลูกผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ	575	3.77
2.5 เขตปศุสัตว์	18	0.12
2.6 เขตประมง	62	0.41
3. เขตพื้นที่อุตสาหกรรม	395	0.85
4. เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	6,964	14.92
5. เขตพื้นที่แหล่งน้ำ	5,710	12.23
รวม	46,670	100

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.1 เขตพื้นที่ป่าไม้

มีเนื้อที่ 18,341 ไร่ หรือร้อยละ 39.30 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทว ป่าเขาแรวกและป่าเขาเมือง ป่าบางขนุน ป่าควนเขาพระแทว ป่าเลนคลองท่ามะพร้าว และป่าเลนคลองพารา รวมไปถึงพื้นที่คงสภาพป่าแต่อยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือพื้นที่ที่มีสภาพเป็นป่าสมบูรณ์แต่ได้รับการประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ลุ่มน้ำ และพื้นที่อื่นๆ เป็นต้น ซึ่งเขตดังกล่าวเป็นพื้นที่แหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของคลองท่ามะพร้าว

6.4.2 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 15,260 ไร่ หรือร้อยละ 32.70 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 6 เขต ดังนี้

1) เขตทำนา มีเนื้อที่ 486 ไร่ หรือร้อยละ 3.18 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- เป็นพื้นที่นาร้าง
- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- น้ำท่วมขังในแปลงเนื่องจากนาร้างเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ส่งผลให้เกษตรกรไม่ได้ทำนาเหมือนในอดีตที่ผ่านมา

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำปรับปรุงแปลงนา ทำคันกันน้ำ ยกร่องสวนไม่ให้ น้ำจากที่อื่นไหลเข้าแปลงได้

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

- หาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่มาปลูก

- ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบผสมผสานและปลอดภัย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมพัฒนาที่ดิน ในการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงการเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดิน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การปลูกข้าว และพันธุ์ข้าว”

2) สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “เทคโนโลยีในการป้องกัน และกำจัดโรคและแมลง”

3) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การปลูกพืชไม้ผล และผัก รวมถึงการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ดีขึ้น”

2) เขตปลูกไม้ผลผสม (ทุเรียน, เงาะ, ลองกอง) มีเนื้อที่ 1,920 ไร่ หรือร้อยละ 12.58 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

- มีการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ลาดชัน

- ดินเป็นกรด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

- ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบปลอดภัย

- สนับสนุนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

- หาจุดจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรของตำบล

- แก้ไข/ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงการเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดิน

- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “เทคโนโลยีการป้องกัน และกำจัดโรคและแมลง และการทำเกษตรแบบปลอดภัย”

2) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การปลูกพืชไม่ผล และการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ดีขึ้น”

3) องค์การในท้องถิ่นหาพื้นที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรของตำบล

4) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนการขุดบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร

3) เขตปลูกไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 12,199 ไร่ หรือร้อยละ 79.94 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 2 เขต ดังนี้

3.1) เขตปลูกยางพารา มีเนื้อที่ 11,307 ไร่ หรือร้อยละ 92.69 ของเนื้อที่ตำบล
ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ลาดชัน
- ดินเป็นกรด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

- หาวิธีเพิ่มมูลค่างาพารา
- สนับสนุนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- แก้ไข/ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงการเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดิน

- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “เทคโนโลยีการป้องกัน และกำจัดโรคและแมลง”

2) การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การปลูกยางพารา และการเพิ่มมูลค่างาพารา”

3) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนการขุดบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร

3.2) ปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ 892 ไร่ หรือร้อยละ 7.31 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- ดินเป็นกรด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

- หาวิธีเพิ่มมูลค่างาชาอย่างพารา
- จัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน
- แก้ไข/ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน ในการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงการเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดิน

- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “เทคโนโลยี การป้องกัน และกำจัดโรคและแมลง”

2) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การปลูก ปาล์มน้ำมัน และการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ดีขึ้น”

3) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนการขุดบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร

4) เขตปลูกผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ มีเนื้อที่ 575 ไร่ หรือร้อยละ 3.77 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน
- ดินเป็นกรด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

- ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบปลอดภัย
- สนับสนุนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- หาจุดจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรของตำบล
- แก้ไข/ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน ในการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงการเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดิน

- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “เทคโนโลยี การป้องกัน และกำจัดโรคและแมลง และการทำเกษตรแบบปลอดภัย”

2) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การปลูกผัก ไม้ดอกไม้ประดับ”

3) องค์การในท้องถิ่นหาพื้นที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรของตำบล

4) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนการขุดบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร

5) กรมชลประทานจัดทำฝายชะลอน้ำแบบถาวรในคลอง โดยทำประตูเปิดปิดน้ำเพื่อ ควบคุมน้ำในช่วงฤดูฝน และเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง

5) เขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 18 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พุ่ญญาเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า เป็นต้น

การจัดการที่ดินในอนาคต

- จัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้สัตว์มีน้ำกินและปลูกไม้ยืนต้นไว้เป็นร่มเงา
- ปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ตจัดทำโครงการส่งเสริมงานด้านปศุสัตว์ เช่น วิธีการเลี้ยงสัตว์ โรคสัตว์ พันธุ์สัตว์ เป็นต้น

- การปลูกและขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์
- ควบคุมมลภาวะด้านกลิ่น เสียง และน้ำเสียไม่ให้รบกวนและส่งผลกระทบต่อชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียง ควบคุมและป้องกันโรคระบาดอย่างใกล้ชิดและเข้มงวด ปฏิบัติตามคำแนะนำของทาง ราชการอย่างเคร่งครัด

6) เขตประมง มีเนื้อที่ 62 ไร่ หรือร้อยละ 0.41 ของพื้นที่ทั้งตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง เป็นต้น

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ต้องปฏิบัติตามนโยบายด้านการใช้พื้นที่เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างเข้มงวด เนื่องจากกิจกรรมนี้อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง

- ควรกำหนดเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ชัดเจน เพื่อควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบ ต่อระบบนิเวศ

6.4.3 เขตพื้นที่อุตสาหกรรม มีเนื้อที่ 395 ไร่ หรือร้อยละ 0.85 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม ลานตาก แหล่งรับซื้อทางการเกษตร เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี (กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11, 2564) และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.4 เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 6,964 ไร่ หรือร้อยละ 14.92 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ที่เกิดจากการทำกิจกรรมของชุมชน และระบบโครงข่ายคมนาคม จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี (กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11, 2564) และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

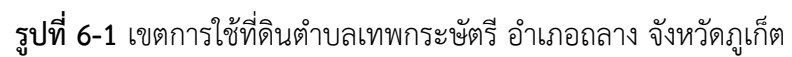
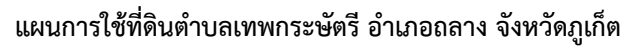
พื้นที่ชุมชนที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินนี้ เป็นชุมชนที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน หากมีการขยายตัวในอนาคต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2562

6.4.5 เขตพื้นที่แหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 5,710 ไร่ หรือร้อยละ 12.23 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล บ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และใช้ด้านเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติ และแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของชุมชน

รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ

ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ หมั่นขุดลอกคูคลองไม่ปล่อยให้ลำน้ำตื้นเขิน ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ ทำฝายชะลอน้ำเพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค และการเพาะปลูกพืช และปล่อยระบายน้ำในช่วงฤดูฝน ไม่ให้น้ำท่วมแปลงของเกษตรกร

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

เดือน ระบบเกษตร	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว-เกษตร ผสมผสาน	เกษตรผสมผสาน ข้าวนาปี											
ไม้ผลผสม	มะพร้าว, ทุเรียน, มังคุด, เงาะ, ลำไย, ลองกอง, แก้ว, กล้วย, หม่อน											
ยางพารา	ยางพารา											
ปาล์มน้ำมัน	ปาล์มน้ำมัน											
เกษตรผสมผสาน	ไม้ผล, ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์, ไม้ยืนต้น, ไม้ดอกไม้ประดับ, พืชผัก, พืชสมุนไพร, ไม้ปลูกเพื่อการค้า, บัว, ประมง เช่น กุ้ง ปศุสัตว์ เช่น โค											

รูปที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

6.6 การจัดการความเสี่ยง

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี และเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ที่ต้องดำเนินการจัดการทั้งระบบคือปัญหาด้านทรัพยากรน้ำให้แก้ไขปัญหาทั้งหมด 4 ประการ คือ (1) โครงการขุดลอกแหล่งน้ำซึ่งรวมถึงอ่างเก็บน้ำ สระน้ำ หนองน้ำสาธารณะ เป็นต้น (2) โครงการขุดเจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร (3) โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลร่วมกับโซลาร์เซลล์ (4) ก่อสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อเก็บกักน้ำในช่วงฤดูแล้ง และป้องกันน้ำท่วมในช่วงฤดูฝนนั้น ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาแต่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ได้ จำเป็นต้องมีการปรับแก้ไขระเบียบ กฎหมาย รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการให้เป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาทั้ง 4 ประการได้

หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นต้องเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาเรื่องราคาผลผลิตไม่เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกร ต้องมีการจัดการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรอย่างเดียวเป็นการทำเกษตรเชิงท่องเที่ยว เพิ่มมูลค่าของสินค้าให้มีราคาสูงขึ้น การแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้า และขายสินค้าการเกษตรในรูปแบบของฝาก หาจุดจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลผลิตจากตำบล โดยหาผลผลิตที่เป็นจุดเด่นของชุมชนได้แก่ เช่น ทุเรียนบ้าน เงาะโรงเรียน ส้มควาย ฝรั่งบ้าน ลองกอง มังคุด สะตอเม็ดใหญ่ ผักเหลียง ผักกูด เป็นต้น โดยเฉพาะทุเรียนบ้านของตำบลเทพกระษัตรี กำลังจะถูกผลักดันให้เป็นพืช GI โดยใช้ชื่อว่า “ทุเรียนเขาพระแทว” เพื่อลดการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง และเกษตรกรในตำบลไม่ต้องออกไปหาตลาดขายเอง

บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรีไปเสนอต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี และสภาเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดภูเก็ต เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายการมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการน้ำ
- 2) การปรับปรุงบำรุงดิน
- 3) พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- 4) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตเกษตรที่มีศักยภาพสูง

1) เขตทำนา มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

1.1) การปรับปรุงบำรุงดิน

- 1.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- 1.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
- 1.1.3) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
- 1.1.4) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์
- 1.1.5) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด

- 1.1.6) การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน
 - 1.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1.2.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 1.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 1.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.3.2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน
 - 2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้
 - 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 2.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 2.1.3) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 2.1.4) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์
 - 2.1.5) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
 - 2.1.6) การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน
 - 2.1.7) ผลิตปุ๋ยหมัก พด.
 - 2.1.8) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 2.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 2.2.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 2.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 2.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.3.2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน
 - 3) เขตปศุสัตว์ และเขตประมง มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้
 - 3.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 3.2) การส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพแหล่งน้ำด้วยสารเร่งซูเปอร์ พด.6
 - 3.3) การส่งเสริมการดักลิ้นเห็บในคอกสัตว์ด้วยสารเร่งซูเปอร์ พด.6
- (ตารางที่ 7-1)

7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1.1) อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)
- 1.2) อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (เกษตรจังหวัดภูเก็ต)
- 1.3) หาจุดจำหน่ายสินค้า (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)
- 1.4) แรงงานภาคการเกษตร (แรงงานจังหวัดภูเก็ต)
- 1.5) พัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)

2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 2.1) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องพันธุ์ไม้ต่างๆ (กรมวิชาการ)
- 2.2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (เกษตรจังหวัดภูเก็ต)
- 2.3) หาจุดจำหน่ายสินค้า (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)
- 2.4) แรงงานภาคการเกษตร (แรงงานจังหวัดภูเก็ต)
- 2.5) พัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)
- 2.6) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องยางพารา (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดภูเก็ต)
- 2.7) ราคาสินค้า (พาณิชย์จังหวัดภูเก็ต)
- 2.8) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

3) เขตปศุสัตว์ และเขตประมง กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 3.2) แรงงานภาคการเกษตร (แรงงานจังหวัดภูเก็ต)
- 3.2) พัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)
- 3.3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ประมงจังหวัดภูเก็ต)
- 3.4) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการเลี้ยงสัตว์ และสนับสนุนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ (ปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต)
- 3.5) หาจุดจำหน่ายสินค้า (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)

7.4.2 พื้นที่แหล่งน้ำ กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1) ต้องการทำประตูฝายกักเก็บน้ำในคลองสาธารณะ เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง (กรมชลประทาน)
 - 2) ต้องการบ่อบาดาล/บ่อน้ำลึก/บ่อน้ำตื้น (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต)
- (ตารางที่ 7-2)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร นายเจริญ สลับศรี ม.9 ต.เทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2564 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาระบบส่งน้ำ การก่อสร้างฝาย รวม 59 รายการ

7.5.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1) โครงการขุดลอกคลองท่ามะพร้าว
- 2) โครงการขุดลอกคลองเหียง
- 3) โครงการขุดลอกคลองตันไทร
- 4) โครงการขุดลอกคลองกลาง
- 5) โครงการปรับปรุงสระเก็บน้ำตามาตย์ หมู่ที่ 7
- 6) โครงการขุดบ่อน้ำตื้น (ข้างสระพุดจวก) หมู่ที่ 3
- 7) โครงการขุดรื้อดินโคลนบริเวณสระเก็บน้ำหมู่ที่ 5
- 8) โครงการขุดสระกักเก็บน้ำบริเวณหลังปั๊มซัสโกหมู่ที่ 5
- 9) โครงการพัฒนาสระน้ำหลังตลาดนัดบ้านเมืองใหม่ หมู่ที่ 5

7.5.2 การพัฒนาระบบส่งน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง

- 1) โครงการก่อสร้างระบายน้ำซอยบ้านเหนือส่วนที่เหลือหมู่ที่ 5
- 2) โครงการขยายท่อ คสล.ทางน้ำไหลหน้าปั๊มซัสโกหมู่ที่ 5
- 3) โครงการก่อสร้างระบายน้ำพรอมทางเท้าบริเวณหน้าศาลหลักเมืองหมู่ที่ 5
- 4) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ซอยหมอเขยหมู่ที่ 5
- 5) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ ซอยยุทธนาหมู่ที่ 5
- 6) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ ซอยในพรหมู่ที่ 6
- 7) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล. ฝั่งตรงข้ามท่าเทียบเรือบ้านแหลมทรายหมู่ที่ 6
- 8) โครงการปรับปรุงรางระบายน้ำข้างอาคารอเนกประสงค์ หมู่ที่ 6
- 9) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.สายพุดเตยหมู่ที่ 7
- 10) โครงการก่อสร้างระบายน้ำถนนบางตากมายังถนนเทศบาลนาห้องแถว หมู่ที่ 7
- 11) โครงการก่อสร้างระบายน้ำระหว่างถนนบางตากด้านขวามายังถนนเทพกระษัตรี

หมู่ที่ 7

- 12) โครงการก่อสร้างระบายน้ำหมู่บ้านวาริหมู่ที่ 7
- 13) โครงการวางท่อระบายน้ำ คสล. ถนนเทพกระษัตรี 402 หมู่ที่ 7
- 14) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ ซอยบัวฉายหมู่ที่ 8
- 15) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.รางวี (สวนที่ 2) จากแยกในบ้าน-สะพานคลอง

เสนห์โพธิ์ หมู่ที่ 8

- 16) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ซอยชายเลียง 2 หมู่ที่ 8
- 17) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ ซ. อ ย1, 2, 3 หลังโรงเรียนเมืองถลาง หมู่ที่ 8
- 18) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ ซอยมุดดอกขาว 1, 2, 3หมู่ที่ 8

- 19) โครงการก่อสร้างระบายน้ำรางวีซอย 2 ป่าครองชีพหมู่ที่ 9
 - 20) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ซอยตะเคียนทองหมู่ที่ 9
 - 21) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ซอยพุดคำ หมู่ที่ 11
 - 22) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.2 ข้างทางในหมู่บ้านถนนบ้านควน หมู่ที่ 11
 - 23) โครงการก่อสร้างระบายน้ำรางวี และวางท่อ คสล.ถนนสายมุดตอกขาวถึงคลองเสนห์โพธิ์ หมู่ที่ 8 ตำบลเทพกระษัตรี
 - 24) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล. หนาศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต หมู่ที่ 9
 - 25) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล. ซอยสีนามิ หมู่ที่ 1
 - 26) โครงการก่อสร้างระบายน้ำสายโคกแซ หมู่ที่ 1 สวนที่เหลือ (ตลอดสาย)
 - 27) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล. ซอยโคกแซ หมู่ที่ 1
 - 28) โครงการก่อสร้างระบายน้ำซอยนายประเสริฐ 2 หมู่ที่ 2
 - 29) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.สายบ้านนาหาร หมู่ที่ 2
 - 30) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ซอยนายอุณ-เจียมจิตร หมู่ที่ 2
 - 31) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.สายน้ำตกโตนไทร หมู่ที่ 2
 - 32) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ สาย รพช.หมู่ที่ 2
 - 33) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ ซอยหวมดรีหมู่ที่ 2
 - 34) โครงการก่อสร้างระบายน้ำสายนาหาร-นาโน หมู่ที่ 2
 - 35) โครงการปรับปรุงแก้ไขฝาคูระบายน้ำบางส่วนและล้างคูระบายน้ำในหมู่บ้านหมู่ที่ 2
 - 36) โครงการปรับปรุงระบายน้ำ คสล.ถนนภายในหมู่บ้าน ตั้งแต่บ้านกำนัน-ศพด.บ้านพรุจำปา หมู่ที่ 3
 - 37) โครงการขุดลอกคลองระบายน้ำ หนา ศพด.บ้านพรุจำปา-บ้านกำนันหมู่ที่ 3
 - 38) โครงการปรับปรุงแก้ไขฝาคูระบายน้ำบางส่วนและล้างคูระบายน้ำในหมู่บ้านหมู่ที่ 3
 - 39) โครงการทำ Box Culvert ทางเข้าสระน้ำบ้านดอน หมู่ที่ 4
 - 40) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ ซอยรอบโคกขาม หมู่ที่ 4
 - 41) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ ระหว่างซอยหลักเมือง 1, 2, 3 หมู่ที่ 5
 - 42) โครงการก่อสร้างระบายน้ำระหว่าง ซอย 1, 2 ศาลหลักเมือง หมู่ที่ 5
- 7.5.3 การก่อสร้างฝาย**
- 1) โครงการก่อสร้างเขื่อนหินกันน้ำกีดเซาะกูโบร์หมู่ที่ 6
 - 2) โครงการก่อสร้างเขื่อนกันดินพัง ชวงบนบ้าน-บางปริงหมู่ที่ 8
 - 3) โครงการก่อสร้างเขื่อนกันดินพัง หมู่ที่ 10
 - 4) โครงการก่อสร้างเขื่อนกันดินคลองบางใหญ่ตอนที่ 2 หมู่ที่ 4
 - 5) โครงการก่อสร้างเขื่อนกันดินคลองบางใหญ่ตอนที่ 3 หมู่ที่ 4
 - 6) โครงการก่อสร้างฝายน้ำล้นบ้านนาหาร หมู่ที่ 2
 - 7) โครงการสร้างเขื่อนหินคลองลำรางพรุจำปา (หลังบ้านนายวิทยา) หมู่ที่ 3
 - 8) โครงการก่อสร้างฝายน้ำล้นคลองพรุจำปาหมู่ที่ 3

ปัญหาของตำบลเทพกระษัตรีในภาพรวมจะสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรก คือ (1) ปัญหาต้องการแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ช่วงฤดูแล้ง (2) ปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน และ(3) ต้องการให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผลผลิตพืช และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในชุมชนโดยรวม

ในกรณีของการต้องการแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ช่วงฤดูแล้ง เนื่องจากแหล่งน้ำเกิดการทับถมของตะกอนดินจนตื้นเขิน รวมถึงการที่ประชากรเพิ่มขึ้น มีการใช้น้ำเพิ่มมากขึ้น ทั้งทางด้านการเกษตร และการอุปโภคบริโภค และในบางปีมีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ ฝนทิ้งช่วงจนเกิดความแห้งแล้ง ในช่วงฤดูฝนไม่มีฝายสำหรับการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งเป็นปัญหาอันดับที่ 1 ของตำบลที่ต้องทำอย่างเร่งด่วน คือ “การจัดการน้ำ” ซึ่งนอกจากจะขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งแล้วยังเกิดปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน เรื่องจากระบายน้ำไม่ทัน จึงจำเป็นต้องมีการ การก่อสร้างสระเก็บน้ำ ขุดลอกแหล่งน้ำ โครงการก่อสร้างและปรับปรุงคูระบายน้ำ เช่นการลี้ยงคูระบายน้ำ รวมถึงการทำเขื่อนกันน้ำและกันดินพัง และก่อสร้างฝายน้ำล้นแบบถาวร ที่มีประตูเปิดปิดน้ำ ส่วนในพื้นที่ที่มีจำกัด และต้องขุดดินลึกถึงจะเจอน้ำให้แก่ไขปัญหาด้วยการขุดบ่อบาดาล บ่อน้ำตื้น เป็นต้น

ในกรณีของปัญหาความเสื่อมโทรมของดินนั้นจะรวมถึง การชะล้างพังทลายของดิน ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ จากการวิเคราะห์ความลาดชันของตำบลเทพกระษัตรี ซึ่งมีเนื้อที่รวม 41,973.66 ไร่ พบว่า ระดับความลาดชันมากกว่า 12% มีจำนวนมากถึง 10,995.16 ไร่ หรือร้อยละ 26.19 ระดับความลาดชันระหว่าง 5-12% มีจำนวน 7,033.04 ไร่ หรือร้อยละ 16.76 ที่ระดับความลาดชัน 2-5% มีจำนวน 10,884.64 ไร่ หรือร้อยละ 25.93 และมีที่ราบที่ระดับความลาดชัน 0-2% มีจำนวน 13,060.82 ไร่ หรือร้อยละ 31.12 ในส่วนที่มีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลาดชัน ผลกระทบที่ตามมา คือ เกิดการชะล้างพังทลายของดินที่พบว่ามี ความรุนแรงถึงรุนแรงมากที่สุดรวม 1,464 ไร่ หนาดินที่ถูกชะล้างลงมาสู่เบื้องล่างจึงไปทับถมลำน้ำตามธรรมชาติ เหมือง ฝาย และอ่างเก็บน้ำจนตื้นเขินไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ได้ตามที่ควรจะเป็น การขาดแคลนน้ำทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค และเพื่อการเกษตร ส่วนปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เกิดขึ้นนั้น เนื่องจากการใช้ที่ดินติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจึงส่งผลให้โครงสร้างของดินเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น การไถพรวนด้วยเครื่องจักรกลติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้ดินแน่นตัว น้ำในดินและอากาศในดินที่เคยมีสูญหายไป ส่วนธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุในดินมีปริมาณลดลงเนื่องจากพืชนำไปใช้ และอินทรีย์วัตถุได้สลายตัวไป วิธีการแก้ไขปัญหาคือความเสื่อมโทรมของดินนั้น อาจจะต้องเริ่มจากการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมถึงการรับรู้และนำไปปฏิบัติ เรื่องการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งในพื้นที่ลุ่ม และพื้นที่ลาดชัน

ในกรณีของความต้องการให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล ในส่วนนี้จะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานราชการต่างๆ โดยเฉพาะหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหานี้ เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว เกษตรกร จึงต้องปรับเปลี่ยนการทำเกษตรเป็นท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้คนในตำบลมีรายได้จึงจำเป็นต้องหาสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล ซึ่งเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวสามารถมาซื้อสินค้าเกษตรของตำบล เช่น ทุเรียนบ้าน เงาะโรงเรียน ส้มควาย ฝรั่งบ้าน ลองกอง มังคุด สะตอเม็ดใหญ่ ผักเหลียง ผักกูด เป็นต้น นอกจากนี้ต้องหาช่องทางการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น เช่นการจัดงานขายสินค้าตามฤดูกาล เป็นต้น

7.6 ระยะเวลาดำเนินการ

7.6.1 กำหนดแผนการดำเนินการระยะ 5 (ปีงบประมาณ 2565-2569) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ คือ

1) กิจกรรมปรับปรุงบำรุงดิน

มีอยู่ 9 กิจกรรม สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ตจัดทำกรอบของงบประมาณโดยสามารถดำเนินการได้พร้อมกันในคราวเดียว

2) การบริหารจัดการน้ำ

ฝ่ายสำรวจสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการจัดทำโครงการสำรวจ และออกแบบเพื่อของงบประมาณโครงการเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยดูจากแผนที่ลำน้ำสาขาต่างของตำบลเทพกระษัตรี ที่แสดงไว้ในรูปที่ 7-1

3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

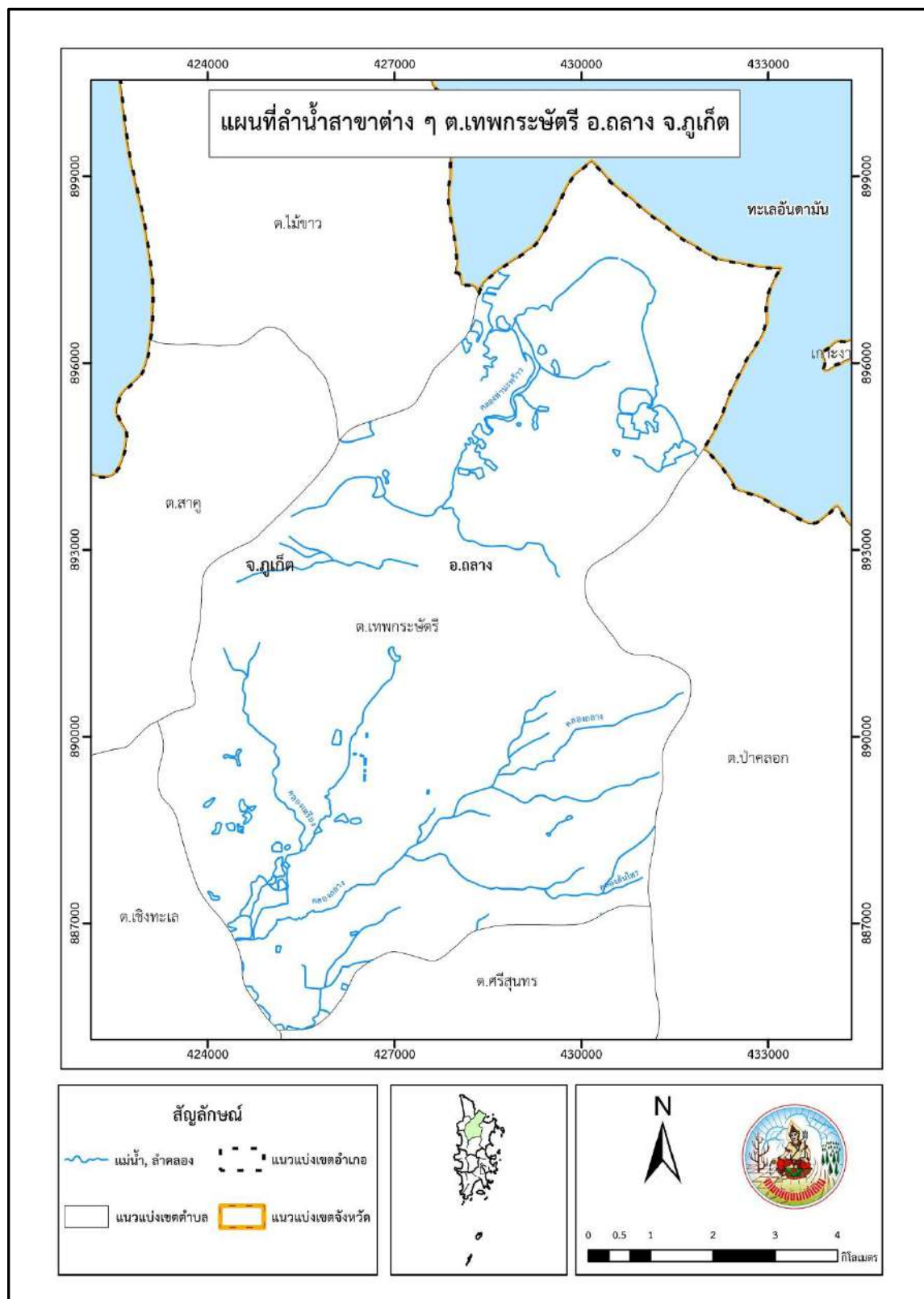
ในระยะปีที่ 1 ของโครงการโดยต้องดำเนินการคือการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ส่วนในปีที่ 2-5 เข้าดำเนินงานสำรวจ และออกแบบเพื่อของงบประมาณโครงการเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.6.2 การพัฒนาที่ดินและน้ำทั้งระบบ

อีกทางเลือกหนึ่งในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาคความเสื่อมโทรมของดิน และการขาดแคลนน้ำคือการประกาศเขตพื้นที่ตำบลเทพกระษัตรีเป็นเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ ตามบทบัญญัติมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 7-1 แผนที่ลำน้ำสาขาต่างๆ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม	1. การปรับปรุงบำรุงดิน			
1.1 เขตทำนา (นาร้าง) เนื้อที่ 486 ไร่	1.1 ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน (ต่อยอด)	แห่ง	1	4,000.00
1.2 เขตปลูกไม้ผลผสม (ทุเรียน, เงาะ, ลองกอง)	1.2 การจัดหาปูนโดโลไมท์	ตัน	20	34,000.00
มีเนื้อที่ 1,920 ไร่	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	40	600.00
1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 12,199 ไร่	1.4 โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการใช้	กลุ่ม	2	9,800.00
1.4 เขตปลูกผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ มีเนื้อที่ 575 ไร่	สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก)			
	1.5 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง)	กิโลกรัม	250	7,437.50
	1.6 สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	50	750.00
	1.7 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	200	800.00
	2. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน			
	2.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	100,000	120,000.00
1.5 เขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 18 ไร่	การรักษาสิ่งแวดล้อม			
1.6 เขตประมง มีเนื้อที่ 62 ไร่	สนับสนุนสารเร่งซูเปอร์ พด.6 สำหรับผลิตสารบำบัดน้ำเสีย ขจัดกลิ่นเหม็นในคอกสัตว์	ซอง	500	N/A
รวมงบประมาณทั้งหมด				177,387.50

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้ เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมของหน่วยงานที่สนับสนุน
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม 1.1 เขตทำนา (นาร้าง) เนื้อที่ 486 ไร่ 1.2 เขตปลูกไม้ผลผสม (ทุเรียน, เงาะ, ลองกอง) มีเนื้อที่ 1,920 ไร่ 1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 12,199 ไร่ 1.4 เขตปลูกผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ มีเนื้อที่ 575 ไร่	1. แนวทางแก้ปัญหา และคำแนะนำเรื่องโรค และแมลง (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต, กรมวิชาการเกษตร) 2. สนับสนุนการประกวดทุเรียนพื้นบ้าน (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต, กรมวิชาการเกษตร) 3. ทาวิธีแก้ปัญหาราคาผลผลิตพืชตกต่ำ ความรู้ทางด้านการตลาด (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดภูเก็ต) 4. แปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต) 5. หาดตลาดขายสินค้าเกษตรปลอดภัย 1 จุด 1 ตำบล และพัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น) 6. หาแรงงานภาคการเกษตร (แรงงานจังหวัดภูเก็ต) 7. อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว) 8. พัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น) 9. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องพันธุ์ไม้ต่างๆ (กรมวิชาการ) 10. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องยางพารา (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดภูเก็ต)
1.5 เขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 18 ไร่ 1.6 เขตประมง มีเนื้อที่ 62 ไร่	1. แรงงานภาคการเกษตร (แรงงานจังหวัดภูเก็ต) 2. พัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น) 3. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ประมงจังหวัดภูเก็ต) 4. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการเลี้ยงสัตว์ และสนับสนุนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ (ปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต)
2. เขตพื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 5,710 ไร่	1. จัดการน้ำ และหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาระบบน้ำชลประทาน (โครงการชลประทานภูเก็ต) 2. หาพื้นที่สาธารณะเพื่อเป็นแก้มลิงกักเก็บน้ำ (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น) 3. ขุดบ่อบาดาล/บ่อน้ำลึก/บ่อน้ำตื้น (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต แผน 5 ปี (ปี 2565-2569)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
เขตพื้นที่เกษตรกรรม															
1.1 เขตทำนา (นาร้าง) 1.2 เขตปลูกไม้ผล 1.3 เขตปลูกไม้ยืน 1.4 เขตปลูกผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.1 ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีกา พัฒนาที่ดิน (ต่อยอด)	แห่ง	1	-	1	-	1	3	4,000.00	-	4,000.00	-	4,000.00	12,000.00	พด.
	1.2 จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์	ตัน	20	20	20	20	20	100	34,000.00	34,000.00	34,000.00	34,000.00	34,000.00	170,000.00	พด.
	1.3 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ ดินกรด	ไร่	40	40	40	40	40	200	600.00	600.00	600.00	600.00	600.00	3,000.00	พด.
	1.4 ส่งเสริมการผลิตและการ ใช้สารอินทรีย์	ราย	200	200	200	200	200	1,000	800.00	800.00	800.00	800.00	800.00	4,000.00	พด.
	1.5 ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์ พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง)	กิโลกรัม	250	300	350	400	450	1,750	7,437.50	8,925.00	10,412.50	11,900.00	13,387.50	52,062.50	พด.
	1.6 ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด ปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	50	60	70	80	90	350	750.00	900.00	1,050.00	1,200.00	1,350.00	5,250.00	พด.
	1.7 การทำปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	-	20	20	20	20	80	-	68,000.00	68,000.00	68,000.00	68,000.00	272,000.00	พด.
	1.8 โครงการพัฒนาต่อยอด กลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการ ใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก)	กลุ่ม	2	2	2	2	2	100	800.00	800.00	800.00	800.00	800.00	4,000.00	พด.
	1.9 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ย อินทรีย์	แห่ง	1	-	1	-	1	3	329,000.00	-	329,000.00	-	329,000.00	987,000.00	พด.
	2.การบริหารน้ำ														
	2.1. แหล่งน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน	บ่อ	-	3	-	3	-	6	62,400.00	-	62,400.00	-	62,400.00	187,200.00	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต แผน 5 ปี (ปี 2565-2569) (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
เขตพื้นที่เกษตรกรรม															
1.1 เขตทำนา (นาร้าง) 1.2 เขตปลูกไม้ผล 1.3 เขตปลูกไม้ยืน 1.4 เขตปลูกผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ	3. การฟื้นฟูและป้องกัน การชะล้างพังทลายของ ดิน 3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ 3.2 งานจัดระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำในพื้นที่ลุ่ม-ดอน	กล้า ไร่	100,000 -	100,000 150	100,000 -	100,000 150	100,000 -	500,000 300	120,000.00 -	120,000.00 450,000.00	120,000.00 -	120,000.00 450,000.00	120,000.00 -	600,000.00 900,000.00	พต. พต.
รวมเป็นงบประมาณ									559,787.50	684,025.00	631,062.50	687,300.00	634,337.50	3,196,512.50	

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้ เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2562. ข้อมูลทรัพยากรดิน. ไฟล์ข้อมูล.

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2562. ข้อมูลบ่อน้ำบาดาล. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ไฟล์ข้อมูล.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. หมอดินอาสาตำบลสาคร ปี 2564. ไฟล์ข้อมูล.

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2564. จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ปี 2564. ไฟล์ข้อมูล.

กรมอุตุนิยมวิทยา. 2564. สถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี พ.ศ.2524-2553). กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. ไฟล์ข้อมูล.

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. ข้อมูล สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดภูเก็ต. ไฟล์ข้อมูล.

กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน. 2562.

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.พ.ศ.2562-2566. ไฟล์ข้อมูล.

กลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภูเก็ต. 2564. แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2561-2565 ไฟล์ข้อมูล. องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร. 2561. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนางองค์การบริหารส่วนตำบลสาคร พ.ศ.2561-2565 ไฟล์ข้อมูล.

คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา. 2551. ปทานุกรมปฐพีวิทยา. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง. ไฟล์ข้อมูล.

คณะกรรมการพัฒนางองค์การบริหารส่วนตำบลสาคร. 2561. แผนพัฒนางองค์การบริหารส่วนตำบลสาครปี (พ.ศ.2561-2564). องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต. ไฟล์ข้อมูล.

คันสนีย์ อรัญวาสี และคำรณ ไทรฟัก. 2562. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวาง แผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดภูเก็ต. 2564. ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2564. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . 2559. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคม
แห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564). ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี. 2559. จำนวนประชากรและครัวเรือนปี 2564. ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี . 2561. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลเทพ
กระษัตรี พ.ศ. 2561-2565 ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี . 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี พ.ศ. 2561-
2565 ไฟล์ข้อมูล.

FAO. 1974. A Land Capability Appraisal Indonesia: Interim Report. (AGL/INS), Rome.

_____. 1993. Guidelines for Land Use Planning. Rome.

ADB. 2012. The state of Pacific Towns and Cities: Urbanization in ADB's Pacific Developing
Member Countries. Mandaluyong City, Philippines.

NRC. 1975. Land Use Planning. The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine,
Washington, D.C.

Vink, A.P.A. 1975. Land Use in Advancing Agriculture. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1

ภาพการจัดโครงการประชุมกระบวนการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล
ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
วันที่ 11 มิถุนายน 2564 เวลา 8.30 - 16.30น.
ณ ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
นายเจริญ สลับศรี ม.9 ต.เทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต

ภาคผนวกที่ 2

นโยบายของรัฐในการอนุญาตให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้

นโยบายของรัฐในกรณีนี้เป็นไปตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้

- (1) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562
- (2) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562
- (3) มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 30 มิถุนายน 2541
- (4) มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 26 พฤศจิกายน 2561

โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2562¹

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้มีการช่วยเหลือประชาชนที่ทำกินอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ตามบทบัญญัติมาตรา 64 ดังนี้

มาตรา 64 ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติโดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้น เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองต้องมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกิน และได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ ภายในกรอบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 66/2557 เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ 17 มิถุนายน พุทธศักราช 2557 โดยต้องจัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการ ซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่น ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาการบังคับใช้คราวละไม่เกินยี่สิบปี และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในการอนุรักษ์ ป่าไม้ ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน และมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 71ก ลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2562

ในกรณีบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือทำด้วยประการใดๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่จากเดิม เกือบหา นำออกไปทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือนำหรือปล่อยสัตว์ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรา² หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระ และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

(2) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562²

พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้ช่วยเหลือประชาชนที่ทำกินอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามความในบทบัญญัติมาตรา 121 ดังนี้

มาตรา 121 ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สืบหาการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตพันธุ์รักษาสัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เพื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้นเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองต้องมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 66/2557 เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากร ป่าไม้และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ 17 มิถุนายน พุทธศักราช 2557 โดยต้องจัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาและมีระยะเวลาบังคับใช้คราวละไม่เกินยี่สิบปี และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับ

² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 136 ตอนที่ 71ก ลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2562

หลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนภายใต้โครงการที่ดำเนินการหน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนในการอนุรักษ์ ป่า และดูแลรักษาสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกินและมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

ในกรณีบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลง สภาพพื้นที่ไปจากเดิม เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งสัตว์ป่า ไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศน์ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรานี้ หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระ และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

(3) มติคณะรัฐมนตรี เรื่องการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ วันที่ 30 มิถุนายน 2541

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ดังนี้

1. คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้พิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้แล้ว มีความเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎร ให้ใช้ภาพถ่ายทางอากาศเป็นหลักร่วมกับหลักฐานอื่น และการกำหนดมาตรการการอยู่อาศัยในพื้นที่ป่าไม้ไม่ให้ขยายพื้นที่เพิ่มเติม มติคณะกรรมการฯ โดยสรุปให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) พิจารณาปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ โดยเฉพาะมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 17 เมษายน 2540 วันที่ 22 เมษายน 2540 และวันที่ 29 เมษายน 2540 โดยให้ใช้แนวทางมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 22 เมษายน 2540 เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาพื้นที่ป่าไม้ในภาพรวมทั้งประเทศเป็นฐานในการปรับปรุงและนำความเห็นของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติไปประกอบการพิจารณาด้วย

2. คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้ประชุมเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2541 เกี่ยวกับ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมีมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้

โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ เพื่อเป็นการสงวนคุ้มครองป้องกันพื้นที่ป่าไม้ของชาติที่เหลือน้อยไว้ให้ได้ จึงกำหนดมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ป่าไม้ เป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

1.1 ป่าสงวนแห่งชาติ

1) พื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร และพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจที่เสื่อมสภาพ กรมป่าไม้ได้มอบพื้นที่ดังกล่าวให้ ส.ป.ก.นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามนโยบายรัฐบาล เมื่อปี พ.ศ. 2563 แล้ว ดังนั้น เพื่อให้นโยบายการปฏิรูปที่ดินของรัฐบาลสัมฤทธิ์ผลจึงให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้กรมป่าไม้ และ ส.ป.ก. ปฏิบัติตามข้อตกลงว่าด้วยแนวทาง ปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 โดยเร่งรัด ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ทุกป่าโดยเร็ว

(2) พื้นที่ที่ไม่สมควรนำไปปฏิรูปที่ดิน ให้กรมป่าไม้ดำเนินการตาม หน้าที่และความรับผิดชอบ และเพื่อเปิดโอกาสให้ราษฎรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ อย่างเป็นรูปธรรม ให้กรมป่าไม้พิจารณาตามความเหมาะสมจัดการพื้นที่ที่มีสภาพป่าแปลงเล็ก แปลง น้อย ในพื้นที่ราบ และมีใช้เป็นพื้นที่ที่ควรสงวนรักษาไว้เพื่อคุ้มครองระบบนิเวศ และสภาพแปลง ดังกล่าวจะต้องไม่ติดกับป่าผืนใหญ่ โดยร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท้องที่ และส.ป.ก. กรณีนี้ให้ พิจารณาจัดทำเป็นพื้นที่ทดลองจัดการเป็นบางแห่งก่อน

(3) ให้ ส.ป.ก. นำผลการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงไปเร่งรัดกำหนด เขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อมีเขตปฏิรูปที่ดินแล้วให้ ส.ป.ก. เร่งรัดดำเนินการต่อไป และให้กำหนดเป็นเงื่อนไข การใช้ที่ดิน ส.ป.ก. ให้ราษฎรปลูกไม้ผลและหรือไม้ยืนต้นอย่างน้อยร้อยละ 20 ของเนื้อที่ที่ได้รับ กรณี เป็นที่ดินที่ติดกับเขตป่าไม้จะต้องปลูกไม้ผลและหรือไม้ยืนต้นเป็นแนวกันชน และให้นำเอาวิธีการจัดรูป แปลงที่ดินให้มีขนาดเหมาะสมเพื่อใช้แก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินอยู่อาศัยหรือทำกินของราษฎรในเขตป่าไม้ ด้วย

2) พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม ตามผลการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากร และที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม 2535 ซึ่ง กำหนดไว้ว่าเมื่อดำเนินการในพื้นที่ให้กรมป่าไม้ปรับแนวเขตได้ตามสภาพข้อเท็จจริง และความ เหมาะสมในภูมิประเทศ ผลจากการปรับแนวเขตให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) บริเวณพื้นที่ที่ปรับออกเป็นพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ หากมีราษฎร อยู่อาศัยหรือทำกิน ให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม

(2) พื้นที่ที่ผ่านการตรวจสอบและมีความเหมาะสมที่จะกำหนดไว้ เป็นป่าเพื่อการอนุรักษ์ ให้กรมป่าไม้กำหนดเป็นป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายตามความเหมาะสมในแต่ละ พื้นที่ ทั้งนี้ให้กรมป่าไม้จัดทำแนวเขตที่ชัดเจน และป้องกันดูแลคุ้มครองอย่างเข้มงวด ไม่ให้ราษฎรบุกรุก เข้าไปยึดถือครอบครองอยู่อาศัยทำกิน หากมีการบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองให้ดำเนินการตาม กฎหมายอย่างเฉียบขาด

1.2 ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี (พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1, ชั้นที่ 2 และเขตอนุรักษ์ป่าชายเลน)

เนื่องจากเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้กำหนดขึ้น เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ที่มีคุณค่าหายาก เพื่อการป้องกันภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัยและการพังทลายของดิน รวมถึงตลอดถึง เพื่อประโยชน์ด้านการศึกษา วิจัย นันทนาการของประชาชนและความมั่นคงของชาติ ดังนี้

1) ยืนยันนโยบายของรัฐที่จะไม่นำพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย และป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

2) ให้กรมป่าไม้สำรวจพื้นที่ที่มีการครอบครองให้ชัดเจน และขึ้นทะเบียนผู้ครอบครอง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3) ให้กรมป่าไม้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎร โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร (หากไม่มีให้ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม) ซึ่งถ่ายภาพพื้นที่นั้นไว้เป็นครั้งแรกหลังวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ตรวจสอบร่องรอยการทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก และต้องพิจารณาร่วมกับพยานหลักฐานอื่น ซึ่งแสดงว่าได้มีการครอบครองทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามนั้นๆด้วย

4) กรณีผลการตรวจพิสูจน์พบว่า ราษฎรอยู่อาศัยหรือทำกินมาก่อน ให้กรมป่าไม้จัดทำขอบเขตบริเวณที่อยู่อาศัยหรือทำกินให้ชัดเจน ห้ามขยายพื้นที่เพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้ราษฎรอยู่อาศัยหรือทำกิน ตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพ แต่ถ้าเป็นพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ พื้นที่ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ให้พิจารณาดำเนินการช่วยเหลือราษฎรตามความเหมาะสม เพื่อให้หาที่อยู่อาศัยหรือทำกินแห่งใหม่ หรือดำเนินการเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากบริเวณนั้นไปอยู่อาศัยหรือทำกินในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยในพื้นที่รองรับให้มีการสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม รวมทั้งพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พื้นที่ที่ราษฎรได้เคลื่อนย้ายออกไปแล้ว ให้ทำการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าต่อไป

5) กรณีผลการพิสูจน์พบว่า ราษฎรอยู่อาศัยหรือทำกินหลังวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้เคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้นแล้วทำการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อมการเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ให้เตรียมแผนการรองรับในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอก

ภาคเกษตรกรรม รวมทั้งการพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(2) หากยังไม่สามารถเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ได้ทันที ให้ดำเนินการควบคุมขอบเขตพื้นที่ให้มีให้ขยายเพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และในระหว่างรอการเคลื่อนย้ายให้จัดระเบียบที่อยู่อาศัย หรือทำกินให้เพียงพอต่อการดำรงชีพ

6) การดำเนินการตาม 4) และ 5) จะต้องกำหนดเงื่อนไขการใช้พื้นที่ให้เป็นไปในรูปแบบของการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และหรือสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

7) ให้ทุกส่วนราชการที่ดำเนินการพัฒนาพื้นที่สูง ทำการพัฒนาเฉพาะความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีพ

1.3 พื้นที่อื่นๆ ที่สงวนหรืออนุรักษ์ไว้เพื่อกิจการป่าไม้

กรณีที่มีราษฎรร้องเรียนเสนอปัญหาให้จังหวัดดำเนินการตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยให้มีทั้งฝ่ายราชการและราษฎร ฝ่าละเท่าๆกัน การตรวจสอบข้อเท็จจริงให้พิสูจน์การอยู่อาศัยครอบครองทำประโยชน์ในพื้นที่ให้ชัดเจนว่ามีมาก่อนหรือไม่ ราษฎรเดือดร้อนอย่างไร เคยได้รับการช่วยเหลือจากทางราชการมาแล้วหรือไม่ แล้วเสนอมาตรการหรือแนวทางแก้ไขปัญหามาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาตามมาตรการและแนวทางของแต่ละพื้นที่ที่เป็นปัญหา ทั้งนี้ ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบให้ความเป็นธรรมกับราษฎรให้มากที่สุด

2. ด้านการป้องกันพื้นที่ป่าไม้ และอื่นๆ

2.1 ถ้ามีการกระทำการใดๆ อันเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าใหม่และหรือขยายพื้นที่อยู่อาศัยหรือทำกินเพิ่มเติม หรือเป็นการทำลาย หรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาป่าและหรือสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเฉียบขาด และเพื่อป้องกันมิให้มีการยึดถือครอบครองพื้นที่ ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่สั่งให้ผู้กระทำผิดออกจากพื้นที่ ทำลาย รื้อถอน และหรือดำเนินการอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

2.2 ให้คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ กำกับดูแลให้หน่วยงานหรือคณะกรรมการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ประสานการปฏิบัติกันอย่างสอดคล้องและเอกภาพ เพื่อความมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลในการป้องกันรักษาทรัพยากรป่าไม้ของชาติ

2.3 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย โดยจัดให้องค์กรปกครองท้องถิ่น เช่น อบต.หรือสภาตำบล และชุมชนเข้ามาร่วมดูแลรักษาสภาพป่าไม้มิให้มีการบุกรุกทำลาย หรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนต่อการรักษาป่าและหรือสิ่งแวดล้อม

2.4 ให้กรมป่าไม้ดำเนินการตามแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย แผนงาน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการป้องกันพื้นที่ 2) ด้านการควบคุมพื้นที่ 3) ด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านการติดตาม ประเมินผล และระบบข้อมูล โดย

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการจัดการฯ อันจะทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้เป็นไปอย่างเป็นระบบ ยั่งยืน และเกิดความชัดเจนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

2.5 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกหนังสือแสดงสิทธิที่ดินที่ออกโดยมิชอบในพื้นที่ป่าไม้ ให้แล้วเสร็จเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

2.6 ให้สำนักงบประมาณพิจารณาสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินกิจกรรมตามนโยบาย มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละประเภทพื้นที่ รวมถึงการดำเนินการแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในระดับพื้นที่ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยให้เสนอขอตั้งงบประมาณเป็นปีๆไป

(4) มติคณะรัฐมนตรีเรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 ลงมติว่า

1. เห็นชอบในหลักการตามกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอและให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย ทั้งนี้ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

2. ในการดำเนินการตามกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ถูกต้อง ตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตนารมณ์ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการจัดสรรที่ดินของแต่ละกลุ่มพื้นที่ รวมทั้งปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ได้รับจัดสรรที่ดิน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้ง และข้อพิพาทในภายหลัง

3. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดมาตรการในการการป้องกันและแก้ไขการบุกรุกพื้นที่ป่าให้ชัดเจนและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง เพื่อไม่ให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มเติมอีก

ตารางที่ ผ2-1 กรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้

พื้นที่เป้าหมาย	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
กลุ่มที่ 1 ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 3, 4 และ 5 <u>ก่อน</u> มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541	อนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยโครงการจัดที่ดินทำกินให้ ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)
กลุ่มที่ 2 ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 3, 4 และ 5 <u>หลัง</u> มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 และต้องปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการ สงวนแห่งชาติ ที่ 66/2557 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2557	อนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกินแบบแปลงรวม โดยออกแบบการ ใช้พื้นที่ร่วมกันระหว่างชุมชน และหน่วยงานรัฐ โดยชุมชนต้อง ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์พื้นที่ในลักษณะที่เกื้อกูลต่อการ อนุรักษ์ ตามที่กำหนดร่วมกัน
กลุ่มที่ 3 ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 และ 2 <u>ก่อน</u> มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 <u>หลัง</u> มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 และต้องปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการ สงวนแห่งชาติ ที่ 66/2557 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2557	1. จัดระเบียบการใช้ที่ดินทำกิน และรับรองการอยู่อาศัยทำกิน ในลักษณะแปลงรวม 2. กำกับ ควบคุม จัดการการใช้ที่ดินและป่าไม้ภายใต้การ อนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน ห้ามบุกรุกขยายพื้นที่ 3. พื้นฟูสภาพป่าในรูปแบบการมีส่วนร่วม ส่งเสริมราษฎรปลูก ป่า 3 อย่าง 4. ใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคุมผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมลดการชะล้างพังทลาย 5. วางแผนร่วมกับราษฎรและกรรมการหมู่บ้าน ประชาคม/ ออกแบบ/คัดเลือกพันธุ์ไม้ตามแนวพระราชดำริปลูกป่า 3 อย่าง เพื่อฟื้นฟูป่า โดยกรมป่าไม้จัดหาพันธุ์ไม้และให้ราษฎร เป็นผู้ดูแลต้นไม้ที่ปลูกและราษฎรใช้ประโยชน์ที่ดินในระหว่าง แถวของต้นไม้ได้ โดยราษฎรจะได้รับประโยชน์ที่ดินในระหว่าง แถวของต้นไม้ได้ โดยราษฎรจะได้รับประโยชน์จากการเก็บ เกี่ยวผลผลิตจากไม้ที่ปลูกและพืชพื้นล่างด้วย
กลุ่มที่ 4 ชุมชนที่อยู่ในเขตอนุรักษ์ <u>ก่อน</u> มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 <u>หลัง</u> มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน	แนวทางการแก้ไขปัญหที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ 1. หลักการจัดการพื้นที่ เพื่อให้คงเจตนารมณ์ของการกำหนด กฎหมายเกี่ยวกับพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ชุมชนที่จะได้รับการ พิจารณาต้องเป็นชุมชนที่อาศัยอยู่เดิม ไม่มีการจัดที่ดินให้แก่ บุคคลภายนอกพื้นที่ที่มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ทำกินที่เป็นที่ ยอมรับร่วมกัน และเป็นการให้สิทธิทำกินมิให้เอกสารสิทธิ 2. แนวทางการจัดการพื้นที่ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนหลัก คือ การสำรวจการครอบครองที่ดิน และการบริหารจัดการพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อตกลงแนวเขตบริหาร เพื่อการอนุรักษ์ ที่เป็น ที่ยอมรับของทุกฝ่ายในรูปแบบของการประจักษ์ของชุมชน โดย มีคณะกรรมการ/คณะทำงาน ที่แต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ดำเนินการ 2 ระดับ คือ

ตารางที่ ผ2-1 กรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ต่อ)

พื้นที่เป้าหมาย	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
กลุ่มที่ 4 ชุมชนที่อยู่ในเขตอนุรักษ์ ก่อน มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 หลัง มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน	2.1 คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ เพื่อร่วมกับชุมชนในการสำรวจและบริหารจัดการพื้นที่ร่วมกัน 2.2 คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดินระดับนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินการและแก้ไขปัญหาจากผลการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ระดับพื้นที่ โดยนำผลการสำรวจตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 และการตรวจสอบผู้ครอบครองที่เป็นผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมนั้นๆ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ 66/2547 มาตราตรวจสอบร่วมกับราษฎร เพื่อจัดระเบียบการครอบครองที่ดิน และกำหนดให้เป็นเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ 3. การดำเนินการดังกล่าวเป็นการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการพิจารณาอนุญาต เมื่อร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ได้รับการพิจารณาเห็นชอบและมีผลใช้บังคับแล้ว โดยสามารถนำแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ มาจัดทำเป็นโครงการ/แผนงานเพื่อนำเสนอขออนุญาตใช้พื้นที่ได้ตามกฎหมายต่อไป
กลุ่มที่ 5 ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน - พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และพื้นที่เกษตรกรรม - พื้นที่เมืองและสิ่งก่อสร้างถาวร	1. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 1.1 ดำเนินการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน พร้อมทั้งกับพื้นที่ดินส่วนที่อยู่ห่างจากทะเลไม่น้อยกว่า 100 เมตร และพื้นที่ที่อยู่ห่างจากริมคลองไม่น้อยกว่า 20 เมตร เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลน 1.2 ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ดำเนินการกำหนดอัตรา และเรียกเก็บค่าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนในกรณีต่างๆ 1.3 เสนอและรับฟังข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบูรณาการด้านบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด 2. คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ 2.1 จัดประชุมชี้แจงราษฎรในพื้นที่เป้าหมายให้ทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานให้มีความถูกต้องตรงกันก่อนจะมีการดำเนินการขั้นตอนต่อไป 2.2 สำรวจ ตรวจสอบและจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง 2.3 จัดทำขอบเขต แผนผัง บริเวณที่ยังคงสภาพเป็นป่าชายเลน

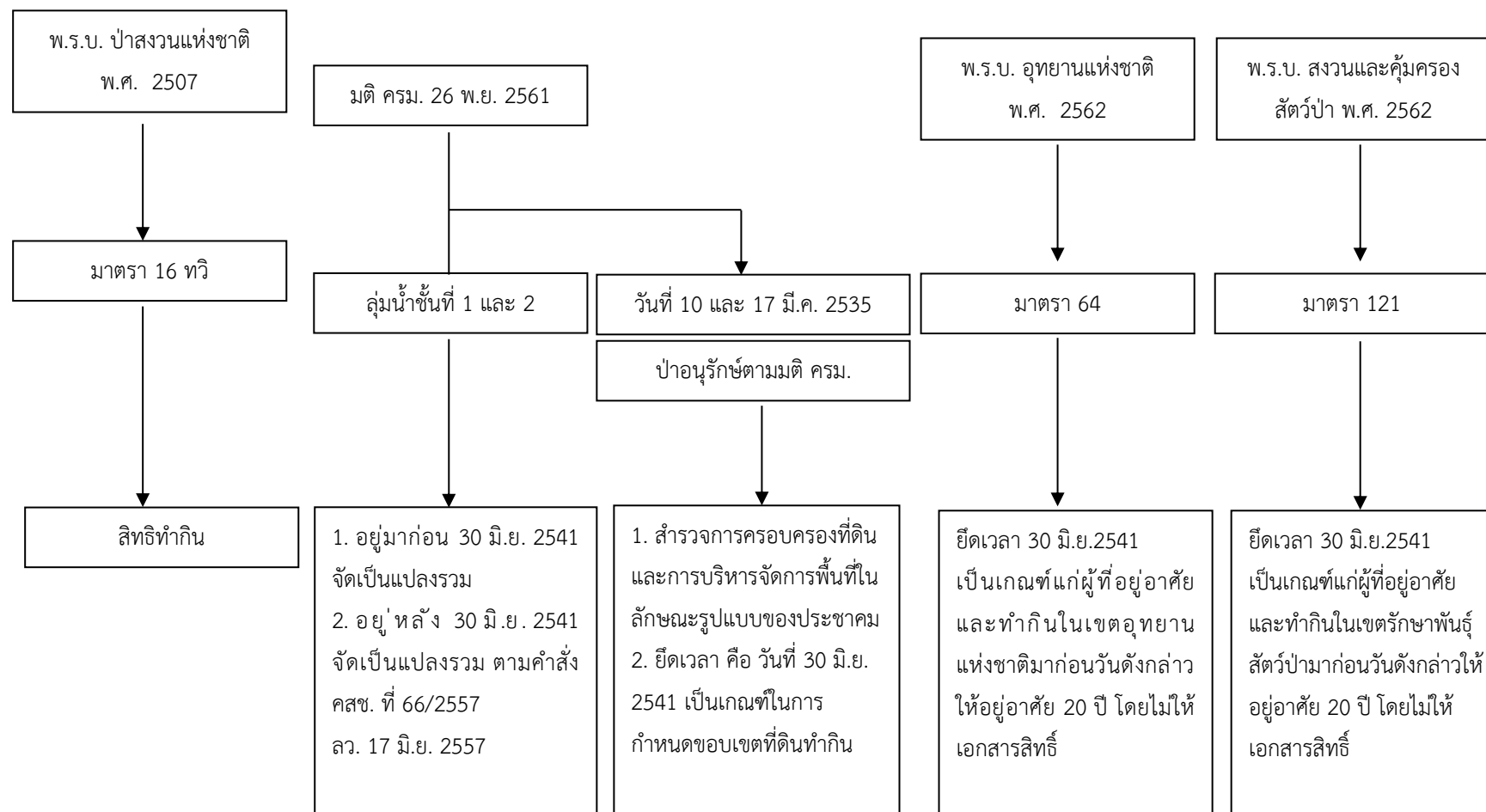

ตารางที่ ผ2-1 กรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ต่อ)

พื้นที่เป้าหมาย	กรอบมาตรการแก้ไขปัญห
กลุ่มที่ 5 ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน - พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และพื้นที่เกษตรกรรม - พื้นที่เมืองและสิ่งก่อสร้างถาวร	3. คณะกรรมการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลนที่มีการ ครอบครองทำประโยชน์ 3.1 จัดทำแผนบริหารจัดการและโครงการเพื่อการอนุญาต 3.2 รับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการบูรณาการด้าน บริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด และ นำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและแผนบริหารจัดการ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ 3.3 นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบและยกเว้นมติ คณะรัฐมนตรี 3.4 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดำเนินการอนุญาตตาม แผนบริหารจัดการพื้นที่และหลักเกณฑ์ที่ผ่านความเห็นชอบ ของคณะกรรมการบูรณาการด้านบริหารจัดการทรัพยากร ป่าชายเลนและป่าชายหาด และคณะกรรมการนโยบายและ แผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ ผ2-1 นโยบายของรัฐในการอนุญาตให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้

คณะผู้จัดทำ

นายภิญโญ	สุวรรณชนะ
นางเจตณี	บัวเผียน
นายปัญญา	ใจสมุทร
นายประมุข	ถิ่นใหญ่
นายยุทธนา	หนูเกลี้ยง
นางสาวภคมน	พันพิพิธ
ว่าที่ร.ต.หญิง ทิพวรรณ	หุ่นพงษ์
นายปิยะวัตร	ศรีชา
นายวรายุทธ	วงศ์ชู
นายพิทยา	รอดอุ่น

กรมพัฒนาที่ดิน
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาวเขตจตุจักร กรุงเทพฯ
www.ddd.go.th

สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต
Land Development Station, Phuket Province
เลขที่ 237 หมู่ที่ 8 บ้านลิพอนหัวหาร ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง
จังหวัดภูเก็ต 83110
หมายเลขโทรศัพท์ 076-685253
E-mail : pkt01@ddd.go.th